

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 897/2014**(2014. gada 18. augusts),****ar ko paredz īpašus noteikumus to pārrobežu sadarbības programmu īstenošanai, kuras finansē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 232/2014, ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 291. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 232/2014, ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 12. pantu,ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regulu (ES) Nr. 236/2014, ar ko paredz kopīgus noteikumus un procedūras, lai īstenotu Savienības instrumentus ārējās darbības finansēšanai ⁽²⁾, un jo īpaši tās 6. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Viena no Regulas (ES) Nr. 232/2014 darbības jomām ir sadarbība starp vienu vai vairākām Eiropas Savienības dalībvalstīm, no vienas puses, un vienu vai vairākām partnervalstīm, kuras definētas Regulas I pielikumā, un/vai Krievijas Federāciju, no otras puses, kas norisinās gar attiecīgo Savienības ārējās robežas kopīgo daļu nolūkā uzlabot pārrobežu sadarbību.
- (2) Regulā (ES) Nr. 236/2014 ietverti noteikumi tādas palīdzības īstenošanai, kas ir kopīga visiem ārējās darbības instrumentiem.
- (3) Regulā (ES) Nr. 232/2014 noteikts, ka jāpieņem īstenošanas noteikumi, ar ko nosaka īpašus noteikumus pārrobežu sadarbības programmu īstenošanai. Šajos noteikumos citu starpā iekļaujami noteikumi par līdzfinansējuma līmeni un metodēm; kopīgu darbības programmu saturu, sagatavošanu, grozīšanu un slēgšanu; par to, kāda nozīme un funkcijas ir programmas struktūrām, tostarp par to stāvokli, efektīvu identifikāciju, pārskatbildību un atbildību, pārvaldības un kontroles sistēmu aprakstu un nosacījumiem attiecībā uz Savienības atbalsta tehnisko un finanšu pārvaldību; līdzekļu atgūšanas procedūrām visās iesaistītajās valstīs; uzraudzību un novērtēšanu; atpazīstamības veicināšanas un informatīviem pasākumiem; dalītu un tiešu pārvaldību.
- (4) Regulas (ES) Nr. 232/2014 9. panta 1. punktā paredzētajā plānošanas dokumentā nosaka pārrobežu sadarbības stratēģiskos mērķus un prioritātes, un šajā sadarbībā gaidāmos indikatīvos rezultātus; tajā ietverts arī izstrādājamo kopīgo darbības programmu saraksts.
- (5) Pārrobežu sadarbība būtu jāīsteno ar daudzgadu kopīgu darbības programmu palīdzību, ietverot sadarbību attiecībā uz konkrētu robežu vai robežu grupu un nosakot daudzgadu prioritātes, ar ko īsteno saskaņīgu tematisku mērķu kopumu un ko var īstenot ar Savienības atbalstu.
- (6) Nepieciešams pieņemt īstenošanas noteikumus, kuros būtu paredzēti sīki izstrādāti noteikumi to pārrobežu sadarbības programmu īstenošanai, ko finansē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 232/2014, vienlaikus ļaujot programmā iesaistītām valstīm saglabāt noteiktu elastību attiecībā uz konkrētu programmu organizācijas un īstenošanas sīki izstrādāto kārtību atkarībā no programmas specifiskā rakstura. Pamatojoties uz šo principu, un saskaņā ar regulu iesaistītajām valstīm kopīgi vajadzētu iesniegt Komisijai priekšlikumus par kopīgām darbības programmām pieņemšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 232/2014 10. panta 4. punktu.
- (7) Ņemot vērā, ka programmas lēmumu pieņemšanas struktūrās piedalās visas iesaistītās valstis, bet programmas īstenošana parasti tiek uzticēta vadošai iestādei, kura atrodas vienā no dalībvalstīm, ir jāpieņem noteikumi, ar ko reglamentē organizatorisko struktūru attiecībā uz vadošās iestādes funkcijām un funkciju sadalījumu katrā struktūrā un starp visām struktūrām, kuras veido programmas struktūru.

⁽¹⁾ OVL 77, 15.3.2014., 27. lpp.⁽²⁾ OVL 77, 15.3.2014., 95. lpp.

- (8) Balstoties uz 2007.–2013. gada plānošanas periodā gūto pieredzi, Komisija automātiski neuzņemsies galīgo atbildību par līdzekļu atgūšanu partnervalstīs. Tāpēc īstenošanas noteikumos ir ietverti jauni noteikumi, ar kuriem iesaistītajām valstīm piešķir lielāku atbildību attiecībā uz pārvaldību, kontroli un revīziju. Programmās būs jānosaka programmu pārvaldības un kontroles sistēmas, balstoties uz šiem noteikumiem. Partnervalstīm būs jāpalīdz vadošajām iestādēm programmu īstenošanā, izveidojot valstu iestādes, kontroles kontaktpunktus un revidentu grupu.
- (9) Ja nepieciešams, iesaistītās valstis un vadošā iestāde saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 232/2014 10. panta 8. punktu savstarpēji noslēdz nolīgumus, lai noteiktu noteikumus, kas nav iekļauti ar partnervalstīm vai Krievijas Federāciju parakstītajos finansēšanas nolīgumos.
- (10) Balstoties uz 2007.–2013. gada plānošanas periodā gūto pieredzi, dotāciju piešķiršanas procedūras un noteikumi, ko izstrādājusi Komisija ārējām darbībām, vairs nebūs obligāti. Programmu īstenošanā būtu jāļauj piemērot procedūras, ko izstrādājušas iesaistītās valstis, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti šajā regulā izvirzītie konkrētie standarti.
- (11) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 232/2014 7. panta 7. punktu regulā noteikto finansējumu var apvienot ar finansējumu, kas noteikts saskaņā ar citām Savienības regulām. Tas ļaus pārvietot saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 232/2014 piešķirto finansējumu citām programmām, ko finansē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1299/2013⁽¹⁾. Līdzvērtīgs noteikums ietverts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 231/2014⁽²⁾ attiecībā uz finansējuma pārvietošanu programmām, ko finansē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 232/2014, lai attiecinātu pēdējās minētās regulas atbalsta saņēmēju piedalīšanos pārrobežu sadarbības programmās, uz kurām attiecas šī regula. Šie jaunie noteikumi vienkāršos pārvaldības procedūras attiecīgo valstu dalībai programmās.
- (12) Tā kā programmas parasti īsteno dalītā pārvaldībā, pārvaldības un kontroles sistēmām būtu jāatbilst Savienības noteikumiem, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES, Euratom) Nr. 966/2012⁽³⁾, Komisijas Deleģētajai regulai (ES) Nr. 1268/2012⁽⁴⁾, kā arī Padomes Regulai (EK, Euratom) Nr. 2988/95⁽⁵⁾. Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības līdzekļi tiek izmantoti saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami programmu īstenošanas laikā.
- (13) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Regulu (ES) Nr. 232/2014 izveidotā komiteja.
- (14) Lai programmas varētu plānot un īstenot savlaicīgi, šai regulai būtu jāstājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

PIRMĀ DAĻA

PRIEKŠMETS UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu nosaka sīki izstrādātus noteikumus pārrobežu sadarbības programmu īstenošanai, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 232/2014 12. pantā un Regulas (ES) Nr. 236/2014 6. panta 2. punktā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1299/2013 par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība" (OV L 347, 20.12.2013., 259. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regula (ES) Nr. 231/2014, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II) (OV L 77, 15.3.2014., 11. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes 1995. gada 18. decembra Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) "programma" ir kopīga darbības programma Regulas (ES) Nr. 232/2014 10. panta nozīmē;
- b) "iesaistītās valstis" ir visas ES dalībvalstis, pārrobežu sadarbības partnervalstis un visas tās Eiropas Ekonomikas zona valstis, kas piedalās programmā;
- c) "plānošanas dokuments" ir Regulas (ES) Nr. 232/2014 9. panta 1. punktā minētais dokuments, kurā nosaka stratēģiskos mērķus, programmu sarakstu, to indikatīvo daudzgabdu piešķirumu un ģeogrāfisko attiecināmību;
- d) "programmas darbības teritorija" ir pamatteritorija, tai piekļaujošās teritorijas, lieli sociālas, ekonomiskas vai kultūras nozīmes centri un teritoriālās vienības, kas minēti Regulas (ES) Nr. 232/2014 8. panta attiecīgi 3. un 4. punktā;
- e) "pamatteritorijas" ir teritoriālās vienības, kas minētas Regulas (ES) Nr. 232/2014 8. panta 1. punktā, un Pirmspievienošanās palīdzības instrumentā noteikto ģeogrāfisko vienību un Eiropas Ekonomikas zona valstu pierobežas teritorijas, kā tas noteikts plānošanas dokumentā;
- f) "piekļaujošās teritorijas" ir teritoriālās vienības, kas minētas Regulas (ES) Nr. 232/2014 8. panta 2. punktā, un tās teritorijas, kas piekļaujas Pirmspievienošanās palīdzības instrumentā noteikto ģeogrāfisko vienību un Eiropas Ekonomikas zona valstu pamatteritorijai;
- g) "apvienotā uzraudzības komiteja" ir apvienotā komiteja, kas atbild par programmas īstenošanas uzraudzību;
- h) "vadošā iestāde" ir iestāde vai struktūra, ko par programmas pārvaldības atbildīgo pilnvaro iesaistītās valstis;
- i) "valsts iestāde" ir iestāde, ko pilnvaro katra iesaistītā valsts un kam ir galīgā atbildība par vadošās iestādes atbalsta nodrošināšanu programmas īstenošanā savā teritorijā;
- j) "apvienotais tehniskais sekretariāts" ir struktūra, ko izveido iesaistītās valstis, lai palīdzētu programmas struktūrām;
- k) "finanšu instrumenti" ir Savienības pasākumi finanšu atbalstam, ko piešķir kā papildinājumu, lai sasniegtu vienu vai vairākus no Savienības īpašajiem politikas mērķiem. Šādi instrumenti var būt kapitālieguldījumi vai kvazikapitāla ieguldījumi, aizdevumi vai garantijas vai citi riska dalīšanas instrumenti, un attiecīgos gadījumos tos var apvienot ar dotācijām;
- l) "pārrobežu sadarbības partnervalstis" ir valstis un teritorijas, kas uzskaitītas Regulas (ES) Nr. 232/2014 I pielikumā, Krievijas Federācija un atbalsta saņēmēji, kas uzskaitīti Regulas (ES) Nr. 231/2014 I pielikumā, ja pēdējā minētajā gadījumā ir līdzfinansējums;
- m) "pārkāpums" ir jebkurš finansēšanas nolīguma, līguma vai piemērojama tiesību akta pārkāpums, kas noticis tāda ekonomikas dalībnieka darbības vai bezdarbības dēļ, kurš ir iesaistīts programmas īstenošanā, un kas rada vai varētu radīt kaitējumu Savienības budžetam, sedzot no Savienības budžeta nepamatotu izdevumu daļu;
- n) "Savienības ieguldījums" ir tā daļa no programmas vai projekta attiecināmajiem izdevumiem, ko finansē Savienība;
- o) "nolīgums" ir jebkurš publiskais iepirkums vai dotāciju līgums, kas noslēgts programmas ietvaros;
- p) "lieli infrastruktūras projekti" ir projekti, kas aptver tādu darbu, pasākumu vai pakalpojumu kopumu, kuri paredzēti nedalāmas konkrēta rakstura funkcijas izpildei ar skaidri noteiktiem kopīgu interešu mērķiem, lai īstenotu ieguldījumus, kas rada pārrobežu ietekmi un ieguvumus, un kuru budžeta daļa vismaz 2,5 miljonu euro apmērā ir piešķirta infrastruktūras iegūšanai;

- q) "starpniekstruktūra" ir jebkura publiska vai privāta struktūra, kas darbojas vadošās iestādes pakļautībā vai kas šādas iestādes vārdā veic pienākumus saistībā ar atbalsta saņēmēju projekta īstenošanas darbībām;
- r) "līgumslēdzējs" ir fiziska vai juridiska persona, ar kuru ir noslēgts iepirkuma līgums;
- s) "atbalsta saņēmējs" ir fiziska vai juridiska persona, ar kuru ir parakstīts dotāciju līgums;
- t) "grāmatvedības gads" ir laikposms no 1. jūlija līdz 30. jūnijam, izņemot pirmo grāmatvedības gadu, kad tas ir laikposms no izdevumu attiecināmības sākuma datuma līdz 2015. gada 30. jūnijam. Pēdējais grāmatvedības gads ir no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. septembrim. Ja ir netieša pārvaldība ar starptautisku organizāciju regulas 80. panta nozīmē, tad grāmatvedības gads ir finanšu gads;
- u) "finanšu gads" ir laikposms no 1. janvāra līdz 31. decembrim.

OTRĀ DAĻA

KOPIĢI NOTEIKUMI

I SADAĻA

VISPĀRĒJĀ ĪSTENOŠANAS SHĒMA

1. NODAĻA

Programmas

3. pants

Sagatavošana

Katru programmu sagatavo, visām iesaistītajām valstīm kopīgi vienojoties saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 232/2014, plānošanas dokumentu un šo regulu.

4. pants

Saturs

Katrā programmā jo īpaši iekļauj šādu informāciju:

1. Ievads. Īss programmas sagatavošanas posmu apraksts, iekļaujot informāciju par pārrunām un darbībām iesaistīto valstu un citu ieinteresēto personu iesaisti programmas sagatavošanā.
2. Programmas darbības teritorijas apraksts:
  - a) pamatteritorijas – to attiecināmo teritoriālo vienību saraksts, kas iekļautas plānošanas dokumentā, un attiecīgos gadījumos jebkurš paplašinājums saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 232/2014 8. panta 4. punktu un saskaņā ar plānošanas dokumentā ietvertajām prasībām;
  - b) piekļaujošās teritorijas, ja tādas ir – piekļaujošo teritoriju saraksts, pamatojums to iekļaušanai saskaņā ar plānošanas dokumentā ietvertajām prasībām un nosacījumi šo teritoriju dalībai programmā, kā to lēmušas iesaistītās valstis;
  - c) lieli sociālas, ekonomiskas vai kultūras nozīmes centri, kas minēti Regulas (ES) Nr. 232/2014 8. panta 3. punktā, ja tādi ir – centru saraksts prioritārā secībā, pamatojums to iekļaušanai saskaņā ar plānošanas dokumentā ietvertajām prasībām un nosacījumi šo centru dalībai programmā, kā to lēmušas iesaistītās valstis;
  - d) programmas darbības teritorijas karte, kurā minēts katras teritoriālās vienības nosaukums un attiecīgā gadījumā savstarpēji nošķirtas a), b) un c) apakšpunktā minētās teritoriālās vienības;
  - e) papildus programmas darbības teritorijas aprakstam attiecīgā gadījumā programmā jānorāda nodoms izmantot Regulas (ES) Nr. 232/2014 10. panta 5. punktu saskaņā ar plānošanas dokumentā ietvertajiem nosacījumiem.

3. Programmas stratēģija:

- a) programmas stratēģijas apraksts, tostarp izvēlētie tematiskie mērķi un atbilstošās prioritātes saskaņā ar plānošanas dokumenta noteikumiem;
- b) izvēlētas stratēģijas pamatojums, kas balstīts uz:
  - programmas darbības teritorijas sociāli ekonomiskās un vides situācijas analīzi, norādot stiprās un vājās puses, un no šīs analīzes izrietošajām vidēja termiņa vajadzībām,
  - iepriekšējās pārrobežu programmās gūtās pieredzes aprakstu,
  - informāciju par programmas saskaņotību ar citām Savienības finansētām programmām attiecīgajās valstīs un reģionos un analīzi par programmas saskaņotību ar valstu un reģionālajām stratēģijām un politiku – šai informācijai jābūt balstītai uz konsultācijām ar plašāku ieinteresēto pušu loku,
  - risku analīzi un novēršanas pasākumiem;
- c) objektīvi pārbaudāmu rādītāju apraksts, jo īpaši:
  - paredzami rezultāti katrai prioritātei un atbilstošie rezultātu rādītāji, norādot atsaucies vērtību un mērķvērtību,
  - īstenošanas rādītāji katrai prioritātei, tostarp skaitliski izteikta mērķvērtība, kas, paredzams, veicinās rezultātu sasniegšanu;
- d) attiecīgos gadījumos apraksts par to, kādā veidā iekļaut šādus pārnozaru jautājumus: demokrātija un cilvēktiesības, vides ilgtspēja, dzimumu līdztiesība un HIV/AIDS.

4. Kompetento un vadošo iestāžu pilnvarošana un struktūra:

- a) apvienotās uzraudzības komitejas sastāvs un uzdevumi;
- b) vadošā iestāde un tās izraudzīšanās process;
- c) visu iesaistīto valstu valsts iestādes, jo īpaši katras iesaistītās valsts iestāde, kas minēta 20. un 31. pantā, un attiecīgos gadījumos atbalsta struktūras, ja tās nav tādas, kas minētas šā panta e) un f) apakšpunktā;
- d) apvienotā tehniskā sekretariāta izveides procedūra, un, ja tādas ir, filiāles un to uzdevumi;
- e) revīzijas iestāde un revidentu grupas locekļi;
- f) struktūra vai struktūras, kas pilnvarotas kā kontroles kontaktpunkti visās iesaistītajās valstīs, un tās/to uzdevumi saskaņā ar 32. pantu.

5. Programmas īstenošana:

- a) vadības un kontroles sistēmu apraksta kopsavilkums saskaņā ar 30. pantu;
- b) programmas īstenošanas grafiks;
- c) projektu atlases procedūru apraksts saskaņā ar 30. pantu;
- d) katrai prioritātei paredzētā atbalsta būtības apraksts saskaņā ar 38. pantu, tai skaitā to projektu saraksts, kurus atlasa, izmantojot tiesās piešķiršanas procedūru vai ieguldījumus finanšu instrumentos. Iekļaujams ir arī aptuvenais grafiks to projektu atlasei, ko finansēs saskaņā ar 41. pantu;
- e) plānotās tehniskās palīdzības izmantošanas apraksts un piemērojamo līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru apraksts;
- f) uzraudzības un novērtēšanas sistēmu apraksts, iekļaujot aptuvenu uzraudzības un novērtēšanas plānu visam programmas darbības laikam;

- g) saziņas stratēģija visam programmas darbības laikposmam un aptuvena informācija un saziņas plāns pirmajam gadam;
- h) informācija par to, kā tiek izpildītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/42/EK ⁽¹⁾ noteiktās normatīvās prasības;
- i) aptuvena finanšu plāns ar divām tabulām (bez sadalījuma pa iesaistītajām valstīm):
  - tabula, kurā norādītas ikgadējās provizoriskās finanšu apropriācijas saistībām un maksājumi, kas no Savienības prognozēti katrā tematiskā mērķa un tehniskās palīdzības atbalstam. Pirmā gada apropriācijās iekļaujamas izmaksas sagatavošanas darbībām saskaņā ar 16. pantu,
  - tabula, kurā norādītas provizoriskās finanšu apropriāciju summas, ko atbalstam sniedz Savienība, un līdzfinansējums visam plānošanas laikposmam katrā tematiskajam mērķim un tehniskajai palīdzībai;
- j) noteikumi izdevumu attiecināmībai, kas minēti 48. un 49. pantā;
- k) saistību sadalījums iesaistīto valstu vidū saskaņā ar 74. pantu;
- l) noteikumi par līdzfinansējuma pārvietošanu, izmantošanu un uzraudzību;
- m) to IT sistēmu apraksts, kuras izmantos ziņošanai un datorizētas informācijas apmaiņai starp vadošo iestādi un Komisiju;
- n) valoda(-as), kas pieņemtas programmā saskaņā ar 7. pantu.

5. pants

Pieņemšana

1. Viena gada laikā pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesaistītās valstis kopīgi iesniedz Komisijai programmas priekšlikumu ar visiem 4. pantā minētajiem elementiem. Pirms iesniegšanas Komisijai iesaistītās valstis rakstveidā apstiprina savu piekrišanu programmas saturam.
2. Komisija pārbauda, ka programmā ir ietverti visi 4. pantā minētie elementi. Komisija novērtē programmas atbilstību Regulas (ES) Nr. 232/2014 prasībām, plānošanas dokumentam, šai regulai un citiem ar programmu saistītajiem Savienības tiesību aktiem. Novērtējumā jo īpaši ņem vērā:
  - a) analīzes kvalitāti, tās atbilstību ierosinātajām prioritātēm un citām Savienības finansētām programmām;
  - b) finanšu plāna precizitāti;
  - c) atbilstību Direktīvas 2001/42/EK prasībām.
3. Trīs mēnešu laikā pēc programmas iesniegšanas datuma Komisija sniedz piezīmes un pieprasa nepieciešamo pārskatīšanu. Divu mēnešu laikā pēc Komisijas pieprasījuma iesaistītās valstis sniedz visu nepieciešamo informāciju. Sešu mēnešu laikā pēc programmas iesniegšanas datuma Komisija apstiprina programmu, ja Komisijas visas piezīmes ir tikušas ņemtas vērā. Komisija var pagarināt minētos termiņus atkarībā no tā, kāda ir pieprasītās pārskatīšanas būtība.
4. Katru programmu Komisija pieņem visam programmas darbības laikam saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 232/2014 10. panta 4. punktu.

6. pants

Pielāgojumi un pārskatīšana

1. Programmas pielāgojumus, kas būtiski neietekmē programmas būtību un mērķus, uzskata par nebūtiskiem. Jo īpaši:
  - a) kopējās izmaiņas, kas nepārsniedz 20 % no sākotnēji piešķirtā Savienības ieguldījuma katrā tematiskajam mērķim vai tehniskajai palīdzībai, vai kas izriet no grozījumiem saskaņā ar 2. punktu un ir saistītas ar pārvietošanu starp tematiskajiem mērķiem vai pārvietošanu no tehniskās palīdzības uz tematiskajiem mērķiem;
  - b) kopējās izmaiņas, kas nepārsniedz 20 % no sākotnēji piešķirtā Savienības ieguldījuma katrā tematiskajam mērķim, vai kas izriet no grozījumiem saskaņā ar 2. punktu un ir saistītas ar pārvietošanu no tematiskajiem mērķiem uz tehnisko palīdzību;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.).

Šā punkta a) apakšpunktā minētās izmaiņas programmas finanšu plānā tieši var veikt vadošā iestāde, iepriekš saņemot apvienotās uzraudzības komitejas apstiprinājumu. Vadošā iestāde informē Komisiju par visām šādām izmaiņām, vēlākais, nākamajā ikgadējā ziņojumā, un sniedz Komisijai visu nepieciešamo papildinformāciju.

Ja programmas finanšu plānā tiek veiktas b) apakšpunktā minētās izmaiņas, vadošā iestāde iepriekš iegūst gan apvienotās uzraudzības komitejas, gan Komisijas apstiprinājumu.

2. Pamatojoties uz apvienotās uzraudzības komitejas pamatotu prasību vai pēc Komisijas iniciatīvas pēc tam, kad tā ir apspriedusies ar apvienoto uzraudzības komiteju, programmas var pārskatīt šādu apstākļu rezultātā:

- a) plānošanas dokumenta pārskatīšana;
- b) lielas sociāli ekonomiskas izmaiņas vai būtiskas izmaiņas programmas darbības teritorijā;
- c) īstenošanas grūtības;
- d) izmaiņas finanšu plānā, kas pārsniedz 1. punktā minēto pieļaujamo maksimālo robežu, vai jebkuras izmaiņas, kas ievērojami ietekmē programmas būtību un mērķus;
- e) revīzijas, uzraudzības un novērtēšanas gadījumā.

3. Programmu pārskatīšanas pieprasījumi ir pienācīgi pamatoti un atspoguļo prognozēto ietekmi, ko programmā radīs izmaiņas.

4. Komisija novērtē saskaņā ar 2. un 3. punktu sniegto informāciju. Ja Komisija sniedz piezīmes, vadošā iestāde iesniedz Komisijai visu nepieciešamo papildinformāciju. Piecu mēnešu laikā pēc pārskatīšanas pieprasījuma iesniegšanas Komisija to apstiprina, ja visas tās piezīmes ir tikušas pienācīgi ņemtas vērā.

5. Jebkuru programmas pārskatīšanu šā panta 2. punktā vai regulas 66. panta 5. punktā minētajos gadījumos pieņem ar Komisijas lēmumu, un tam var būt nepieciešami grozījumi 8. un 9. pantā minētajos finansēšanas nolīgumos.

7. pants

Valodu lietojums

1. Katrā programmā darba valoda ir viena vai vairākas no Savienības oficiālajām valodām. Iesaistītās valstis papildus var arī lemt kā darba valodu izmantot citas oficiālās valodas, kas nav Savienības oficiālās valodas. Darba valodas izvēli norāda programmā saskaņā ar 4. pantu.

2. Lai ņemtu vērā programmu partnerības aspektu, atbalsta saņēmēji visus dokumentus, kas attiecas uz to projektu, vadošajai iestādei var iesniegt savas valsts valodā, ar nosacījumu, ka šī iespēja programmā ir konkrēti minēta un ka apvienotā uzraudzības komiteja ar vadošās iestādes starpniecību nodrošina vajadzīgo mutisko un rakstisko tulkošanu.

3. Mutiskās un rakstiskās tulkošanas izmaksas visām valodām, kas izvēlētas programmā, sedz no tehniskās palīdzības budžeta programmas līmenī, vai no katra atsevišķā projekta budžeta projekta līmenī.

2. NODAĻA

Finansēšanas nolīgumi

8. pants

Finansēšanas nolīgumi ar pārrobežu sadarbības partnervalstīm

1. Komisija noslēdz finansēšanas nolīgumus ar katru no pārrobežu sadarbības partnervalstīm. Finansēšanas nolīgumus var parakstīt arī pārējās iesaistītās valstis un vadošā iestāde vai valsts, kurā darbojas vadošā iestāde.

2. Finansēšanas nolīgumus paraksta ne vēlāk kā līdz tā gada beigām, kas seko gadam, kurā Komisija pieņēmusi lēmumu par programmas pieņemšanu. Tomēr tad, ja programmā iesaistīta vairāk nekā viena pārrobežu sadarbības partnervalsts, līdz minētā termiņa beigām visas puses paraksta vismaz vienu finansēšanas nolīgumu. Pārējās pārrobežu sadarbības partnervalstis var parakstīt savus attiecīgos finansēšanas nolīgumus pēc tam. Kamēr finansēšanas nolīgums nav stājies spēkā, programmas ārējo komponenti ar attiecīgo pārrobežu sadarbības partnervalsti uzsākt nevar. Ja programmu līdzfinansē saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 231/2014 noteikumiem un ja ir vairāk nekā viena pārrobežu sadarbības partnervalsts, visas puses paraksta vismaz vienu finansēšanas nolīgumu ar vienu no Regulas (ES) Nr. 232/2014 I pielikuma sarakstā minētajām iesaistītajām partnervalstīm vai Krievijas Federāciju ne vēlāk kā līdz tā gada beigām, kas seko gadam, kurā Komisija pieņēmusi lēmumu par programmas pieņemšanu.

9. pants

Finansēšanas nolīgumi ar pārrobežu sadarbības partnervalstīm, kas nodrošina līdzfinansējumu

1. Ja pārrobežu sadarbības partnervalsts nodrošinātais līdzfinansējums tiek pārvests vadošajai iestādei, tad regulas 8. pantā minēto finansēšanas nolīgumu paraksta arī pārējās iesaistītās dalībvalstis un pārrobežu sadarbības partnervalstis, kā arī vadošā iestāde vai valsts, kurā darbojas vadošā iestāde.

2. Šajā finansēšanas nolīgumā ietver noteikumus, kas attiecas uz pārrobežu sadarbības partnervalsts līdzfinansējumu, tādus kā:

- a) summa;
- b) paredzētais izlietojums un tā nosacījumi, tai skaitā pieteikšanās nosacījumi;
- c) maksājumu veikšanas kārtība;
- d) finanšu pārvaldība;
- e) lietvedība;
- f) ziņošanas pienākumi;
- g) pārbaudes un kontroles;
- h) pārkāpumi un atgūtie līdzekļi.

3. NODAĻA

Citas vienošanās vai saprašanās memorandi

10. pants

Saturs

Vadošā iestāde var noslēgt saprašanās memorandu vai jebkādu citu vienošanos ar iesaistītajām valstīm, norādot programmas noteikumus, jo īpaši attiecībā uz valsts līdzfinansējumu, konkrētām finanšu saistībām, revīzijām un līdzekļu atgūšanu.

Šādu saprašanās memorandu vai citu vienošanos saturs atbilst šīs regulas un finanšu nolīguma(-u) noteikumiem.

4. NODAĻA

Īstenošana

11. pants

Īstenošanas metodes

Programmas parasti īsteno kopā ar dalībvalstīm dalītā pārvaldībā saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 59. pantu. Iesaistītās valstis var ierosināt īstenošanu netiešā pārvaldībā, ko veic pārrobežu sadarbības partnervalsts vai starptautiska organizācija saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 60. pantu.

Programmām, ko īsteno netiešā pārvaldībā, piemēro šīs regulas trešo daļu.

II SADAĻA

LĪZFINANSĒJUMS

12. pants

Līdzfinansējuma likme

1. Līdzfinansējuma apjoms ir vismaz 10 % no Savienības ieguldījuma.
2. Līdzfinansējumu, ja iespējams, sadala vienmērīgi visā programmas darbības laikā, lai nodrošinātu, ka programmas darbības beigās ir sasniegts 10 % minimuma mērķis.
3. Saskaņā ar programmu piešķirtais atbalsts atbilst piemērojamiem Savienības noteikumiem par valsts atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta nozīmē.

13. pants

Līdzfinansējuma avoti

1. Līdzfinansējums iegūstams no citiem avotiem nekā Savienība.
2. Katras programmas ietvaros iesaistītajām valstīm ir rīcības brīvība noteikt līdzfinansējuma avotu, summu un sadalījumu.
3. Ja pārrobežu sadarbības dalībvalsts apņemas pārvest tās līdzfinansējumu vadošajai iestādei, noteikumus par līdzfinansējuma nodrošināšanu, izlietojumu un uzraudzību nosaka 9. pantā minētajā finansēšanas nolīgumā un attiecīgos gadījumos 10. pantā minētajās vienošanās.
4. Visos pārējos gadījumos noteikumus, kas piemērojami līdzfinansējumam, var ietvert 10. pantā minētajās vienošanās.

14. pants

Ieguldījumi natūrā

1. Jebkurus nefinanšu līdzekļus, ko bez maksas nodrošina trešā puse, uzskata par ieguldījumu natūrā programmas vai projekta līmenī. To darbinieku izmaksas, kas nozīmēti projektam vai programmai, neuzskata par ieguldījumu natūrā, bet to var uzskatīt par daļu no 12. pantā minētā 10 % minimuma līdzfinansējuma, ja šīs izmaksas sedz atbalsta saņēmēji vai iesaistītās valstis.
2. Ieguldījumi natūrā nav attiecināmās izmaksas, un tās nevar uzskatīt par daļu no 12. pantā minētā 10 % minimuma līdzfinansējuma.

III SADAĻA

IZPILDES TERMIŅŠ

15. pants

Izpildes termiņš

Katras programmas izpildes termiņš sākas, agrākais, dienā, kad Komisija pieņem programmu, un beidzas, vēlākais, 2024. gada 31. decembrī.

16. pants

Programmas sākotnējais posms

1. Dalītas pārvaldības gadījumā programma tiek uzsākta iesaistītajās valstīs pēc tam, kad ir saņemts 25. panta 4. punktā minētais paziņojums, ar kuru Komisija informē par to, ka tai nav nolūka pieprasīt attiecīgajā punktā minētos dokumentus vai ka tai nav nekādu piezīmju. Sagatavošanas darbības, kas nepieciešamas pārvaldes un kontroles sistēmu izveidei, iesaistītās valstis var uzsākt agrāk. Ar tām saistītās izmaksas ir attiecināmas saskaņā ar 36. pantu.

2. Regulas 80. un 82. pantā minētās netiešas pārvaldības gadījumā programma iesaistītajās dalībvalstīs tiek uzsākta pēc tam, kad ir stājies spēkā līgums, ar ko budžeta īstenošanas uzdevumi tiek piešķirti starptautiskai organizācijai vai pārrobežu sadarbības partnervalstij.
3. Turklāt var veikt šādas sagatavošanas darbības, kas nepieciešamas programmas uzsākšanai:
  - a) vadošās iestādes un attiecīgā gadījumā apvienotā tehniskā sekretariāta izveide;
  - b) apvienotās uzraudzības komitejas pirmā sanāksme, iekļaujot arī pārstāvjus no tām pārrobežu sadarbības partnervalstīm, kas vēl nav parakstījušas finansēšanas nolīgumu vai ar kurām noslēgtie finansēšanas nolīgumi vēl nav stājušies spēkā;
  - c) projektu atlases vai līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru sagatavošana un uzsākšana, ietverot palīdzības apturēšanas klauzulu saistībā ar finansēšanas nolīgumu stāšanos spēkā.
4. Kamēr nav stājušies spēkā attiecīgie finansēšanas nolīgumi, ar attiecīgajām pārrobežu sadarbības partnervalstīm var uzsākt tikai 1. un 3. punktā minētās sagatavošanas darbības.

17. pants

Programmas pārtraukšana

1. Ja neviena no pārrobežu sadarbības partnervalstīm nav parakstījusi attiecīgo finansēšanas nolīgumu 8. panta 2. punktā noteiktajā termiņā, programmu pārtrauc.

Eiropas Reģionālās attīstības fonda gada maksājumi, kas jau ir piešķirti, paliek pieejami tiem paredzētajā parastajā laikposmā, taču tos var izmantot tikai darbībām, kuras notiek tikai attiecīgajās dalībvalstīs un par kurām noslēgts līgums, pirms Komisija pieņemusi pārtraukšanas lēmumu. Vadošā iestāde trīs mēnešu laikā pēc līgumu izbeigšanas nosūta galīgo ziņojumu Komisijai, kas rīkojas saskaņā ar 2. un 3. punktu.

2. Ja programmu nevar īstenot iesaistīto valstu attiecībās radušos problēmu dēļ un citos pienācīgi pamatotos gadījumos, Komisija var pieņemt lēmumu pārtraukt programmu pirms izpildes termiņa beigām pēc apvienotās uzraudzības komitejas pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas, iepriekš apspriedusies ar apvienoto uzraudzības komiteju.

3. Ja programma tiek pārtraukta, vadošā iestāde nosūta galīgo ziņojumu sešu mēnešu laikā pēc Komisijas lēmuma pieņemšanas. Pēc iepriekšējā priekšfinansējuma dzēšanas Komisija veic galīgo maksājumu vai attiecīgā gadījumā izdod līdzekļu atgūšanas rīkojumu. Komisija arī atceļ atlikušos saistību atlikumus.

Alternatīvi iepriekšminētajam var pieņemt lēmumu samazināt programmas budžeta piešķirumu saskaņā ar 6. panta 2. punkta c) apakšpunktu.

4. Šā panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu, kas atbilst gada maksājumiem, par kuriem vēl nav uzņemtas saistības, vai gada maksājumiem, par kuriem ir uzņemtas saistības un par kuriem saistības tā paša budžeta gada laikā ir pilnībā vai daļēji atceltas, un kas vēl nav piešķirts citai tās pašas ārējās sadarbības programmas kategorijas programmai, piešķir iekšējās pārrobežu sadarbības programmām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1299/2013 4. pantu.

Atbalstu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 232/2014, kas atbilst gada maksājumiem, par kuriem vēl nav uzņemtas saistības, vai gada maksājumiem, par kuriem ir uzņemtas saistības un par kuriem saistības tā paša budžeta gada laikā ir pilnībā vai daļēji atceltas, izmanto, lai finansētu citas programmas vai projektus, kas ir tiesīgi saņemt atbalstu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 232/2014.

18. pants

Projekti

1. Līgumus par lieliem infrastruktūras projektiem, ko atlasa, izmantojot tiešās piešķiršanas procedūru, paraksta un ieguldījumus finanšu instrumentos nodrošina līdz 2019. gada 30. jūnijam.
2. Visus pārējos līgumus paraksta līdz 2021. gada 31. decembrim.
3. Visas saskaņā ar programmu finansētās projektu darbības pabeidz, vēlākais, līdz 2022. gada 31. decembrim.

19. pants

Programmas slēgšana

1. No 2023. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 30. septembrim var veikt tikai tās darbības, kas saistītas ar programmas slēgšanu.
2. Programma uzskatāma par slēgtu, kad:
  - a) ir pabeigti visi līgumi, kas noslēgti saistībā ar programmu;
  - b) tiek veikts galīgā atlikuma maksājums vai līdzekļu atgūšana;
  - c) Komisija atceļ atlikušās saistības.
3. Programmas slēgšana neskar Komisijas tiesības vajadzības gadījumā veikt vēlākus finanšu pielāgojumus attiecībā uz kopīgo vadošo iestādi vai atbalsta saņēmējiem, ja programmas vai projektu galīgā summa, par kuru var saņemt finansējumu, bija jāpārskata pēc pārbaudēm vai revīzijām, kas veiktas pēc slēgšanas datuma.

IV SADAĻA

PROGRAMMAS STRUKTŪRAS

20. pants

Iestāžu un pārvaldības struktūru pilnvarošana

1. Iesaistītās valstis par vadošo iestādi izvēlas valsts, reģionālo vai vietējo publisko iestādi vai struktūru vai privāto tiesību subjektu ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām. Vienu un to pašu vadošo iestādi var izvēlēties vairāk nekā vienai programmai.
2. Iesaistītās valstis par vienīgo revīzijas iestādi pilnvaro valsts, reģionālo vai vietējo publisku iestādi vai struktūru, kas funkcionāli ir neatkarīga no vadošās iestādes. Revīzijas iestāde atrodas tajā pašā dalībvalstī, kurā darbojas vadošā iestāde. Vienu un to pašu revīzijas iestādi var pilnvarot vairāk nekā vienai programmai.
3. Var pilnvarot vienu vai vairākas starpniekstruktūras, kas veiks konkrētus vadošās iestādes uzdevumus vadošās iestādes pakļautībā. Attiecīgo vienošanos starp vadošo iestādi un starpniekstruktūrām juridiski noformē rakstveidā. Starpniekstruktūra sniedz garantijas par savu maksātspēju un kompetenci attiecīgajā jomā, kā arī par savu administratīvo un finanšu pārvaldības spēju.
4. Iesaistītās valstis pārvaldības un kontroles sistēmās un attiecīgos gadījumos 8. un 9. pantā minētajos finansēšanas nolīgumos un/vai 10. pantā minētajās vienošanās paredz noteikumus, kas reglamentē to attiecības ar vadošo iestādi un revīzijas iestādi, attiecības starp šīm iestādēm un attiecības starp šīm iestādēm un Komisiju.
5. Dalībvalsts, kurā atrodas vadošā iestāde, pēc savas iniciatīvas var izraudzīties koordinācijas struktūru, kuras pienākums ir sazināties ar Komisiju un sniegt tai informāciju, koordinēt citu attiecīgo pilnvaroto iestāžu darbības un veicināt piemērojamo tiesību aktu saskaņotu piemērošanu.
6. Katra iesaistītā valsts pilnvaro:
  - a) valsts iestādi, kas atbalsta vadošo iestādi programmas pārvaldībā saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu;
  - b) kontroles kontaktpunktu, kas atbalsta vadošo iestādi, kura veic programmas saistību pārbaudi;
  - c) regulas 28. panta 2. punktā minētās revidentu grupas pārstāvi;
  - d) regulas 21. pantā minētās apvienotās uzraudzības komitejas pārstāvjus.

1. NODAĻA

Apvienotā uzraudzības komiteja

21. pants

Apvienotā uzraudzības komiteja

Trīs mēnešu laikā pēc dienas, kad Komisija ir pieņēmusi programmu, iesaistītās valstis izveido apvienoto uzraudzības komiteju.

22. pants

Apvienotās uzraudzības komitejas sastāvs

1. Apvienoto uzraudzības komiteju veido viens vai vairāki katras iesaistītās valsts pilnvaroti pārstāvji. Pārstāvjus pilnvaro kā amatpersonas, nevis personīgi. Apvienotā uzraudzības komiteja var pilnvarot citas personas kā novērotājus.
2. Ja vien tas ir iespējams un piemēroti, iesaistītās valstis nodrošina visu to dalībnieku līdzdalību, uz kuriem programma attiecas, un jo īpaši vietējās ieinteresētās personas, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijas un vietējās iestādes, lai nodrošinātu viņu līdzdalību programmas īstenošanā.
3. Komisija iesaistās apvienotās uzraudzības komitejas darbā kā novērotāja. To uzaicina uz katru apvienotās uzraudzības komitejas sanākumi vienlaikus ar iesaistīto valstu pārstāvjiem. Komisija var lemt par to, vai tā piedalīsies vai nepiedalīsies visās apvienotās uzraudzības komitejas sanāksmēs vai daļā no tām.
4. Apvienoto uzraudzības komiteju vada viens no tās locekļiem, vadošās iestādes pārstāvis vai jebkura cita persona, kā tas noteikts reglamentā.
5. Par apvienotās uzraudzības komitejas sekretāru pilnvaro vadošās iestādes, apvienotā tehniskā sekretariāta vai 20. panta 3. punktā minētās starpniekstruktūras pārstāvi.

23. pants

Darbība

1. Apvienotā uzraudzības komiteja izstrādā un pieņem savu reglamentu vienbalsīgi.
2. Apvienotā uzraudzības komiteja lēmumus pieņem, savstarpēji vienojoties. Konkrētus jautājumus saskaņā ar reglamentu tā var izvirzīt balsošanai, jo īpaši tos, kas attiecas uz projektu galīgo atlasi un tiem piešķirto dotāciju apjomu.
3. Katrai iesaistītajai valstij ir līdzvērtīgas balsstiesības neatkarīgi no tās pilnvaroto pārstāvju skaita.
4. Sekretāram, Komisijai vai jebkuram citam novērotājam balsstiesību nav.
5. Apvienotās uzraudzības komitejas priekšsēdētājs veic moderatora funkcijas un vada debates. Priekšsēdētājam ir balsstiesības, ja viņš vai viņa ir iesaistītās valsts pārstāvis.
6. Apvienotā uzraudzības komiteja sanāk vismaz reizi gadā. To sasauc priekšsēdētājs pēc vadošās iestādes pieprasījuma vai pēc jebkuras iesaistītās valsts pienācīgi pamatota pieprasījuma, vai pēc Komisijas pieprasījuma. Saskaņā ar reglamentu komiteja pēc priekšsēdētāja, vadošās iestādes vai jebkuras iesaistītās valsts iniciatīvas var pieņemt lēmumu, izmantojot rakstisko procedūru.
7. Pēc katras apvienotās uzraudzības komitejas sanāksmes sagatavo protokolu, ko paraksta priekšsēdētājs un sekretārs. Šā protokola kopiju izsniedz iesaistīto valstu pārstāvjiem, Komisijai un citiem novērotājiem.

24. pants

Apvienotās uzraudzības komitejas funkcijas

1. Apvienotā uzraudzības komiteja seko līdzi programmas īstenošanai un virzībai uz prioritāšu izpildi, izmantojot programmā definētus objektīvi pārbaudāmus rādītājus un attiecīgās mērķa vērtības. Apvienotā uzraudzības komiteja izskata visus jautājumus, kas ietekmē programmas darbību.
2. Apvienotā uzraudzības komiteja var sniegt vadošajai iestādei ieteikumus par programmas īstenošanu un tās novērtēšanu. Tā uzrauga darbības, kas veiktas, pamatojoties uz tās ieteikumiem.
3. Apvienotā uzraudzības komiteja:
  - a) apstiprina vadošās iestādes darba programmu un finanšu plānu, tostarp tehniskās palīdzības plānoto izmantošanu;
  - b) uzrauga vadošās iestādes darba plāna un finanšu plāna īstenošanu;
  - c) apstiprina kritērijus projektiem, kurus finansēs saskaņā ar programmu;
  - d) atbild par vērtēšanas un atlases procedūru, ko piemēro projektiem, kurus finansēs saskaņā ar programmu;
  - e) apstiprina visus priekšlikumus pārskatīt programmu;
  - f) izskata visus vadošās iestādes iesniegtos ziņojumus un, ja nepieciešams, veic atbilstošus pasākumus;
  - g) izskata visus strīdīgos gadījumus, uz kuriem komitejas uzmanību vēršusi vadošā iestāde;
  - h) izskata un apstiprina 77. pantā minēto ikgadējo ziņojumu;
  - i) izskata un apstiprina 78. pantā minēto ikgadējo uzraudzības un novērtēšanas plānu;
  - j) izskata un apstiprina 79. pantā minētos ikgadējos informācijas un saziņas plānus.
4. Neskarot 3. punkta d) apakšpunktu, apvienotā uzraudzības komiteja var izveidot projektu atlases komiteju, kas darbojas tās pakļautībā.

2. NODAĻA

Vadošā iestāde

25. pants

Izraudzīšana

1. Vadošajai iestādei, ko izvēlējušās programmā iesaistītās valstis, dalībvalstī, kurā iestāde atrodas, ar atbilstīgā līmeņa lēmumu piemēro izraudzīšanas procedūru.
  2. Izraudzīšanas procedūra balstās uz neatkarīgas revīzijas struktūras ziņojumu un atzinumu, kurā novērtēta pārvaldības un kontroles sistēmu, tostarp tajā iekļauto starpniekstruktūru nozīme, atbilstība regulas I pielikumā noteiktajiem izraudzīšanas kritērijiem. Revīzijas struktūra atbilstošos gadījumos ņem vērā, vai programmas pārvaldības un kontroles sistēmas ir līdzīgas tām, kas ir izmantotas iepriekšējam plānošanas periodam, kā arī jebkurus pierādījumus par to efektīvu darbību.
- Neatkarīgā revīzijas struktūra ir revīzijas iestāde vai cita publisko tiesību vai privāttiesību struktūra ar nepieciešamo revīzijas spēju, kura ir neatkarīga no vadošās iestādes. Tā veic savu darbību saskaņā ar starptautiski atzītiem revīzijas standartiem.

3. Dalībvalsts iesniedz Komisijai 1. punktā minēto oficiālo lēmumu iespējami drīz pēc tam, kad Komisija ir pieņēmusi programmu.

4. Divu mēnešu laikā pēc 1. punktā minētā oficiālā lēmuma saņemšanas Komisija var pieprasīt neatkarīgās revīzijas struktūras ziņojumu un atzinumu, kā arī pārvaldības un kontroles sistēmu aprakstu, jo īpaši attiecībā uz daļām, kas saistītas ar projektu atlasī. Ja Komisijai nav nolūka pieprasīt minētos dokumentus, tā iespējami drīz paziņo par to dalībvalstij. Ja Komisija minētos dokumentus pieprasa, tā divu mēnešu laikā pēc to saņemšanas var izteikt piezīmes par šiem dokumentiem, kas ir jāpārskata, ņemot vērā izteiktās piezīmes. Ja Komisijai nav sākotnēju vai papildu piezīmju, tā iespējami drīz paziņo par to dalībvalstij.

5. Ja esošie revīzijas un kontroles rezultāti liecina, ka izraudzītā iestāde vairs neatbilst 2. punktā minētajiem kritērijiem, dalībvalsts attiecīgā līmenī un ņemot vērā problēmas nopietnību, nosaka nepieciešamās korektīvās darbības un pārbaudes laikposmu, kura laikā tiek veiktas šīs korektīvās darbības.

Ja izraudzītā iestāde dalībvalsts noteiktajā pārbaudes laikposmā neīsteno nepieciešamās korektīvās darbības, dalībvalsts attiecīgā līmenī izbeidz iestādes pilnvaras.

Dalībvalstis nekavējoties ziņo Komisijai, ja:

- izraudzītajai iestādei ir noteikts pārbaudes laikposms, un sniedz informāciju par korektīvajām darbībām un attiecīgo pārbaudes laikposmu, vai
- pēc korektīvo darbību īstenošanas pārbaudes laikposms tiek izbeigts, vai
- iestādes pilnvaras tiek izbeigtas.

Neskarot 61. panta piemērošanu, paziņojums par to, ka dalībvalsts izraudzītajai iestādei ir noteikusi pārbaudes periodu, nav iemesls pārtraukt maksājumu pieteikumu izskatīšanu.

Ja vadošās iestādes pilnvaras tiek izbeigtas, iesaistītās valstis pilnvaro jaunu iestādi vai struktūru, kā minēts regulas 20. panta 1. punktā, kas pārņemtu vadošās iestādes funkcijas. Minētajai iestādei piemēro šā panta 2. punktā noteikto izraudzīšanās procedūru un par to paziņo Komisijai saskaņā ar 4. punktu. Šādām izmaiņām nepieciešama regulas 6. pantā noteiktā programmas pārskatīšana.

26. pants

Vadošās iestādes funkcijas

1. Vadošā iestāde ir atbildīga par programmas pārvaldību saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu un par to, lai tiktu nodrošināta apvienotā uzraudzības komitejas lēmumu atbilstība piemērojamiem tiesību aktiem un noteikumiem.
2. Attiecībā uz programmas pārvaldību vadošā iestāde:
  - a) atbalsta apvienotās uzraudzības komitejas darbu un sniedz tai informāciju, kas vajadzīga tās uzdevumu izpildei, jo īpaši datus par programmas virzību sagaidāmo mērķu un rezultātu sasniegšanā;
  - b) sagatavo un pēc apvienotās uzraudzības komitejas apstiprinājuma iesniedz Komisijai ikgadējo un galīgo ziņojumu;
  - c) dalās tādā informācijā ar starpniekstruktūrām, apvienoto tehnisko sekretariātu, revīzijas iestādi un atbalsta saņēmējiem, kas ir nepieciešama viņu uzdevumu pildīšanai vai projekta īstenošanai;
  - d) izveido un uztur datorizētu sistēmu, lai ierakstītu un glabātu katra projekta datus, kas vajadzīgi uzraudzībai, izvērtēšanai, finanšu pārvaldībai, pārbaudei un revīzijai, tostarp attiecīgos gadījumos datus par individuāliem projektu dalībniekiem. Jo īpaši vadošā iestāde ieraksta un glabā tehniskos un finanšu datus par katru projektu. Sistēma nodrošina visus datus, kas nepieciešami, lai sagatavotu maksājuma pieteikumus un gada pārskatus, tostarp datus par atgūstamajām summām, atgūtajām summām un summām, kas samazinātas pēc visa projektam vai programmai piešķirtā ieguldījuma vai tā daļas atcelšanas;
  - e) ja nepieciešams, veic ietekmes uz vidi novērtējumu programmas līmenī;
  - f) īsteno informācijas un komunikācijas plānus saskaņā ar 79. pantu;

- g) īsteno uzraudzības un novērtēšanas plānus saskaņā ar 78. pantu.
3. Attiecībā uz projektu atlasī un pārvaldību vadošā iestāde:
- a) izstrādā un uzsāk atlasē procedūras;
  - b) pārvalda projektu atlasē procedūras;
  - c) nodrošina galveno atbalsta saņēmēju ar dokumentu, kurā izklāstīti nosacījumi katra projekta atbalstam, tostarp finanšu plāns un izpildes termiņi;
  - d) paraksta līgumus ar atbalsta saņēmējiem;
  - e) pārvalda projektus.
4. Attiecībā uz tehnisko palīdzību vadošā iestāde:
- a) pārvalda līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras;
  - b) paraksta līgumus ar līgumslēdzējiem;
  - c) pārvalda līgumus.
5. Attiecībā uz programmas finanšu pārvaldību un kontroli vadošā iestāde:
- a) pārbauda, vai pakalpojumi ir sniegti, piegādes veiktas vai būvdarbi ir izpildīti un vai atbalsta saņēmēji ir samaksājuši deklarētos izdevumus, un vai tas atbilst piemērojamiem tiesību aktiem, programmas noteikumiem un nosacījumiem projektu atbalsta saņemšanai;
  - b) nodrošina, ka projekta īstenošanā iesaistītie atbalsta saņēmēji visiem ar projektu saistītajiem darījumiem uztur vai nu atsevišķu grāmatvedības sistēmu vai piemērotu grāmatvedības kodu sistēmu;
  - c) ievieš efektīvus un samērīgus krāpšanas apkarošanas pasākumus, ņemot vērā apzinātos riskus;
  - d) izstrādā procedūras, lai nodrošinātu, ka visus dokumentus, kas attiecas uz izdevumiem un revīzijām un kas vajadzīgi atbilstīgas revīzijas izsekojamības nodrošināšanai, glabā saskaņā ar 30. panta prasībām;
  - e) izstrādā vadības deklarāciju un gada kopsavilkumu, kas minēti 68. pantā;
  - f) sagatavo un iesniedz Komisijai maksājuma pieteikumus saskaņā ar 60. pantu;
  - g) sagatavo gada pārskatus;
  - h) maksājumu pieteikumu sagatavošanā un iesniegšanā ņem vērā visu revīzijas iestādes veikto vai tās pārraudzībā veikto revīziju rezultātus;
  - i) uztur datorizētu grāmatvedības uzskaiti par Komisijai deklarētajiem izdevumiem un atbalsta saņēmējiem izmaksātajām summām;
  - j) ved uzskaiti par atgūstamajām summām un summām, kas samazinātas pēc visas piešķirtās dotācijas vai tās daļas atcelšanas.
6. Panta 5. punkta a) apakšpunktā noteiktajās pārbaudēs iekļauj šādas procedūras:
- a) administratīvas pārbaudes attiecībā uz katru atbalsta saņēmēju iesniegto maksājuma pieteikumu;
  - b) projekta pārbaudes uz vietas.
- Uz vietas veikto projekta pārbaudžu biežums un aptvērums ir samērīgs ar projektam piešķirtās dotācijas summu un riska līmeni, ko šādās pārbaudēs un revīzijās konstatējusi revīzijas iestāde attiecībā uz pārvaldības un kontroles sistēmu kopumā.
7. Projekta pārbaudes uz vietas saskaņā ar šā panta 6. punkta b) apakšpunktu var veikt izlases veidā.
8. Ja institūcija, kuras ietvaros darbojas vadošā iestāde, ir arī programmas atbalsta saņēmējs, 5. punkta a) apakšpunktā minētajās pārbaudēs nodrošina funkciju pienācīgu nošķiršanu.

27. pants

Apvienotais tehniskais sekretariāts un tā filiāles

1. Iesaistītās valstis var izlemt izveidot apvienoto tehnisko sekretariātu, kas programmā aprakstāms saskaņā ar 4. pantu.
2. Apvienotais tehniskais sekretariāts palīdz vadošajai iestādei, apvienotajai uzraudzības komitejai un attiecīgā gadījumā revīzijas iestādei veikt to attiecīgās funkcijas. Proti, tas informē potenciālos atbalsta saņēmējus par finansējuma iespējām saskaņā ar programmām un palīdz atbalsta saņēmējiem īstenot projektu. To var arī pilnvarot kā 20. panta 3. punktā minēto starpniekstruktūru.
3. Pēc iesaistīto valstu lēmuma tajās var izveidot filiāles. To uzdevumus apraksta programmā, un tajos var iekļaut saziņu, informēšanu, palīdzību vadošajai iestādei projekta novērtēšanas un īstenošanas turpmākajās darbībās. Filiāle nekādā gadījumā neveic uzdevumus, kas saistīti ar valsts iestādes uzdevumiem vai lēmumu par projektiem pieņemšanu pēc saviem ieskatiem.
4. Apvienotā tehniskā sekretariāta un tā filiāļu darbību finansē no tehniskās palīdzības budžeta.

3. NODAĻA

Revīzijas iestāde

28. pants

Revīzijas iestādes funkcijas

1. Revīzijas iestāde nodrošina, ka tiek veikta pārvaldības un kontroles sistēmu, atbilstoši atlasītu projektu kopas un programmas gada pārskatu revīzija.
2. Revīzijas iestādei palīdz revidentu grupa, ko veido katras programmā iesaistītās valsts pārstāvji.
3. Ja revīzijas veic cita struktūra, nevis revīzijas iestāde, revīzijas iestāde nodrošina, ka jebkurai šādi struktūrai ir nepieciešamā funkcionālā neatkarība.
4. Revīzijas iestāde nodrošina, ka revīzijas darbs atbilst starptautiski atzītiem revīzijas standartiem.
5. Deviņu mēnešu laikā pēc pirmā finansēšanas nolīguma parakstīšanas saskaņā ar 8. panta 2. punktu revīzijas iestāde iesniedz Komisijai revīzijas stratēģiju revīziju veikšanai. Revīzijas stratēģijā izklāsta revīzijas metodiku gada pārskatiem un projektiem, metodi revidējamo projektu atlasei un revīziju plānošanu saistībā ar kārtējo grāmatvedības gadu un diviem nākamajiem grāmatvedības gadiem. Revīzijas stratēģiju atjaunina katru gadu no 2017. gada līdz 2024. gada beigām (ieskaitot). Ja vienota pārvaldības un kontroles sistēma attiecas uz vairāk nekā vienu programmu, šīm programmām var sagatavot vienu revīzijas stratēģiju. Atjaunināto revīzijas stratēģiju iesniedz Komisijai kopā ar programmas gada ziņojumu.
6. Revīzijas iestāde saskaņā ar 68. pantu sagatavo:
  - a) revīzijas atzinumu par gada pārskatiem par iepriekšējo grāmatvedības gadu;
  - b) gada revīzijas ziņojumu.

Ja vienota pārvaldības un kontroles sistēma attiecas uz vairāk nekā vienu programmu, b) apakšpunktā prasīto informāciju var ietvert vienā ziņojumā.

29. pants

Sadarbība ar revīzijas iestādi

Komisija sadarbojas ar revīzijas iestādi, lai koordinētu tās revīzijas plānus un metodes, un dalās ar attiecīgās programmas pārvaldības un kontroles sistēmu revīziju rezultātiem.

V SADAĻA

PĀRVALDĪBAS UN KONTROLES SISTĒMAS

30. pants

Pārvaldības un kontroles sistēmu vispārīgi principi

1. Pārvaldības un kontroles sistēmas ietver:
  - a) katras pārvaldē un kontrolē iesaistītās struktūras uzdevumus, tai skaitā funkciju sadalījumu katrā struktūrā, to iekšējo organizāciju atbilstīgi funkciju nošķiršanas principam gan starp šādām struktūrām, gan to iekšienē;
  - b) procedūras deklarēto izdevumu pareizības un precizitātes nodrošināšanai;
  - c) elektroniskas datu sistēmas grāmatvedībai, uzglabāšanai, uzraudzīšanai un ziņošanai;
  - d) sistēmas uzraudzībai un ziņošanai, ja atbildīgā struktūra uzdevumu izpildi uztic citai struktūrai;
  - e) kārtību, kādā tiek veikta pārvaldības un kontroles sistēmu darbības revīzija;
  - f) sistēmas un procedūras, kas nodrošina pienācīgas revīzijas liecības;
  - g) procedūras pārkāpumu, tostarp krāpšanas novēršanu, atklāšanu un seku labošanu un nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu kopā ar procentiem;
  - h) līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras tehniskajai palīdzībai un projektu atlases procedūras;
  - i) valsts iestāžu nozīme un iesaistīto valstu atbildība saskaņā ar 31. pantu.
2. Vadošā iestāde nodrošina, ka vadības un kontroles sistēmas programmai ir izveidotas saskaņā ar šīs regulas noteikumiem un ka šīs sistēmas darbojas efektīvi.

31. pants

Valsts iestādes un iesaistīto valstu atbildība

1. Valsts iestāde, kas pilnvarota saskaņā ar 20. panta 6. punkta a) apakšpunktu, *inter alia*:
    - a) atbild par efektīvi funkcionējošu pārvaldības un kontroles sistēmu izveidi valsts līmenī;
    - b) nodrošina programmas īstenošanā valsts līmenī iesaistīto iestāžu vispārēju koordinēšanu, tostarp attiecībā uz tām iestādēm, kas darbojas kā kontroles kontaktpunkti un revidentu grupas locekļi;
    - c) pārstāv savu valsti apvienotās uzraudzības komitejā.
- Pārrobežu sadarbības valstīs valsts iestāde ir galīgā iestāde, kas atbild par to noteikumu īstenošanu, kuri ietverti 8. un 9. pantā minētajos finansēšanas nolīgumos.
2. Iesaistītās valstis atbalsta vadošo iestādi tās 30. panta 2. punktā minēto pienākumu izpildē.
  3. Iesaistītās valstis savā teritorijā novērš, atklāj un labo pārkāpumus, tostarp krāpšanu un nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu kopā ar procentiem saskaņā ar 74. pantu. Tās nekavējoties paziņo vadošajai iestādei un Komisijai par šiem pārkāpumiem, un informē tās par saistīto administratīvo un tiesas kārtībā uzsāktu tiesvedību virzību.
  4. Iesaistīto valstu atbildība par summām, kas atbalsta saņēmējam izmaksātas nepamatoti, ir noteikta 74. pantā.

5. Komisijas veiktās finanšu korekcijas neskar vadošās iestādes pienākumu veikt līdzekļu atgūšanu saskaņā ar 74. un 75. pantu un dalībvalstu pienākumu atgūt valsts atbalstu Līguma Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē un saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ⁽¹⁾ 14. pantu.

32. pants

Revīzijas un kontroles struktūras

1. Izdevumus, ko atbalsta saņēmējs ir deklarējis, pamatojot maksājuma pieteikumu, pārbauda revidents vai kompetenta valsts amatpersona, kas ir neatkarīga no atbalsta saņēmēja. Revidents vai kompetentā valsts amatpersona pārbauda, vai atbalsta saņēmēja deklarētās izmaksas un projekta ieņēmumi ir reāli, precīzi reģistrēti un attiecināmi saskaņā ar līgumu.

Šo pārbaudi veic, pamatojoties uz iepriekš saskaņotām procedūrām, kuras veiks saskaņā ar:

- a) Saistīto pakalpojumu starptautisko standartu 4400: "Vienošanās veikt iepriekš saskaņotas procedūras attiecībā uz finanšu informāciju", ko izdevusi Starptautiskā Grāmatvežu federācija (IFAC);
- b) Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksu, ko izstrādājusi un izdevusi IFAC Starptautiskā Ētikas standartu padome grāmatvežiem.

Attiecībā uz valsts amatpersonām minētās procedūras un standartus nosaka valsts līmenī, ņemot vērā starptautiskos standartus.

Revidents atbilst vismaz vienai no šādām prasībām:

- a) persona, kas ir valsts grāmatvedības vai revīzijas iestādes vai institūcijas biedrs, un attiecīgā iestāde vai institūcija ir IFAC dalībniece;
- b) persona, kas ir valsts grāmatvedības vai revīzijas iestādes vai institūcijas biedrs. Ja minētā organizācija nav IFAC dalībniece, revidents apņemas veikt darbu saskaņā ar IFAC standartiem un ētikas kodeksu;
- c) persona, kas dalībvalstī publiskas pārraudzības iestādes publiskā reģistrā ir reģistrēta kā obligātais revidents saskaņā ar publiskās pārraudzības principiem, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/43/EK ⁽²⁾;
- d) persona, kas pārrobežu sadarbības partnervalstī publiskas pārraudzības iestādes publiskā reģistrā ir reģistrēta kā obligātais revidents saskaņā ar publiskās pārraudzības principiem, kā tie ietverti attiecīgās valsts tiesību aktos.

Valsts amatpersonai ir nepieciešamās tehniskās zināšanas pārbaudes darba veikšanai.

2. Papildus tam vadošā iestāde veic pati savas pārbaudes saskaņā ar 26. panta 5. punkta a) apakšpunktu un 26. panta 6. punktu. Lai vadošā iestāde spētu veikt pārbaudes visā programmas darbības teritorijā, tai var palīdzēt kontroles kontaktpunkti.

Iesaistītās valsts veic visus iespējamus pasākumus, lai atbalstītu vadošo iestādi tās kontroles uzdevumu izpildē.

3. Revīzijas iestāde nodrošina, ka tiek veikta pārvaldības un kontroles sistēmu, atbilstoši atlasītu projektu kopas un programmas gada pārskatu revīzija, kā minēts 28. pantā. Regulas 28. panta 2. punktā minēto revidentu grupu izveido trīs mēnešu laikā pēc tam, kad ir izraudzīta vadošā iestāde. Tā izstrādā savu reglamentu. Tās sanāksmes vada programmai pilnvarotā revīzijas iestāde.

Katra iesaistītā valsts var pilnvarot revīzijas iestādi tieši veikt tās pienākumus savā teritorijā.

4. Tiek garantēta 1., 2. un 3. punktā minēto iestāžu neatkarība.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK (OV L 157, 9.6.2006., 87. lpp.).

33. pants

Savienības kontroles

1. Komisija, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai, Eiropas Revīzijas palāta un jebkuri šo iestāžu un struktūru pilnvaroti ārēji revidenti, izskatot dokumentus un/vai veicot pārbaudes uz vietas, var pārbaudīt to, kā vadošā iestāde, atbalsta saņēmēji, līgumslēdzējas puses, apakšuzņēmēji un trešās puses, kas saņem finanšu atbalstu, izmanto Savienības līdzekļus. Katrā līgumā skaidri jānorāda, ka minētās iestādes un struktūras var izmantot savas kontroles pilnvaras attiecībā uz ēkām, dokumentiem un informāciju, neatkarīgi no tās uzglabāšanas veida.
2. Komisija, pamatojoties uz pieejamo informāciju, tostarp izraudzīšanās lēmumu, gada vadības ziņojumu, gada kontroles ziņojumu, gada revīzijas atzinumu, gada ziņojumus un revīzijas, ko veic valsts un Savienības struktūras, pārliecinās, ka pārvaldības un kontroles sistēmas atbilst šīs regulas prasībām un minētās sistēmas funkcionē efektīvi.
3. Komisija var pieprasīt vadošajai iestādei veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti un izdevumu pareizību.

VI SADAĻA

TEHNISKĀ PALĪDZĪBA

34. pants

Tehniskās palīdzības budžets

1. Tehniskajai palīdzībai var piešķirt ne vairāk kā 10 % no Savienības kopējā ieguldījuma. Pienācīgi pamatotos gadījumos ar Komisijas piekrišanu var tikt piešķirta lielāka summa.
2. Tehniskā palīdzība atspoguļo programmas reālās vajadzības, jo īpaši ņemot vērā tādus aspektus kā programmas kopējais budžets, programmas darbības ģeogrāfiskā teritorija un iesaistīto valstu skaits.

35. pants

Mērķis

1. Tehniskās palīdzības darbības ietver sagatavošanos, pārvaldību, uzraudzību, novērtēšanu, informāciju, saziņu, tīklu veidošanu, sūdzību izskatīšanu, kontroles un revīzijas darbības, kas attiecas uz programmas īstenošanu, un darbības, kā mērķis ir atbalstīt administratīvo spēju programmas īstenošanai.
2. Tehniskā palīdzība 1. punktā minētajām darbībām izmantojama gan programmas struktūru, gan atbalsta saņēmēju vajadzībām.
3. Izdevumi darbībām, kas saistītas ar veicināšanu un spēju palielināšanu, un kuri radušies ārpus programmas darbības teritorijas, var tikt segti, nepārsniedzot 39. panta 2. punktā noteikto robežu, ja ir izpildīti šajā punktā minētie nosacījumi.

36. pants

Attiecināmība

1. Regulas 48. pantā noteiktos attiecināmības kritērijus piemēro *mutatis mutandis* tehniskās palīdzības izmaksām. Izmaksas attiecībā uz iesaistīto valstu ierēdņiem, kas nozīmēti programmai, var uzskatīt par attiecināmām kā tehniskās palīdzības izmaksas. Jāizvairās no paralēlām atalgojuma sistēmām un papildu maksājumiem. Regulas 49. pantā noteiktās izmaksas neuzskata par attiecināmām tehniskās palīdzības izmaksām.
2. Regulas 16. pantā minēto sagatavošanas darbību izmaksas ir attiecināmas pēc tam, kad programma saskaņā ar 4. pantu iesniegta Komisijai, bet ne ātrāk par 2014. gada 1. janvāri, ja Komisija apstiprina programmu saskaņā ar 5. pantu.

37. pants

Iepirkuma noteikumi

1. Ja tehniskās palīdzības budžeta izmantošanas gada plāna īstenošanai nepieciešams iepirkums, līgumslēgšanas tiesības piešķir, ņemot vērā šādus noteikumus:
  - a) ja tas ir subjekts, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, piemēro vai nu valsts tiesību aktus un administratīvos noteikumus, kas pieņemti saistībā ar publiskajam iepirkumam piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, vai arī iepirkuma noteikumus, kas ietverti Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 otrās daļas IV sadaļā un Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 otrās daļas II sadaļā;
  - b) visos pārējos gadījumos attiecīgos iepirkuma noteikumus apraksta 8. un 9. pantā minētajos finansēšanas nolīgumos vai 81. un 82. pantā minētajās vienošanās.
2. Visos gadījumos piemēro Regulas (ES) Nr. 236/2014 8. un 9. pantā paredzētos noteikumus par valstspiederību un izcelsmi.
3. Filiāles veic iepirkumu tikai attiecībā uz parastajām darbības izmaksām un saziņas un atpazīstamības veicināšanas pasākumu izmaksām.

VII SADAĻA

PROJEKTI

I. NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

38. pants

Atbalsta būtība

1. Projekts ir virkne pasākumu, kas definēti un pārvaldīti attiecībā pret mērķiem, iznākumiem, rezultātiem un ietekmes, kurus projektā plānots sasniegt noteiktā termiņā un ar noteiktu budžetu. Mērķi, iznākumi, rezultāti un ietekme sniedz ieguldījumu programmā noteikto prioritāšu izpildē.
2. Programmas finanšu ieguldījumus projektos nodrošina ar dotāciju palīdzību vai izņēmuma gadījumā – ar pārvedumiem uz finanšu instrumentiem. Projektam, ko finansē ar dotāciju starpniecību, piemēro 2. līdz 4. nodaļas noteikumus.
3. Dotācijas piešķir projektam, kas atlasīti, izmantojot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus saskaņā ar programmā ietvertajiem noteikumiem, izņemot 41. pantā minētajos pienācīgi pamatotos ārkārtas gadījumus.
4. Savienības ieguldījuma daļa, ko piešķir lieliem infrastruktūras projektam, un ieguldījumi 42. pantā minētajos finanšu instrumentos nedrīkst pārsniegt 30 %.

39. pants

Finansējuma nosacījumi

1. Projekti var saņemt programmas finanšu ieguldījumu, ja tie atbilst visiem šiem nosacījumiem:
  - a) tie rada skaidru pārrobežu sadarbības ietekmi un ieguvumus, kā aprakstīts plānošanas dokumentā, un liecina par Savienības stratēģiju un programmu pievienoto vērtību;
  - b) tos īsteno programmas darbības teritorijā;
  - c) tie atbilst vienai no šādām kategorijām:
    - i) integrēti projekti, kuros katrs atbalsta saņēmējs īsteno daļu no projekta darbībām pats savā teritorijā;
    - ii) simetriski projekti, kuros līdzīgas darbības paralēli veic iesaistītajās valstīs;
    - iii) vienas valsts projekti, kuros projektus galvenokārt vai pilnībā īsteno vienā no iesaistītajām valstīm, bet visu vai vairāku iesaistīto valstu labā, un kuros ir norādīta pārrobežu sadarbības ietekme un ieguvumi.

2. Projektus, kas atbilst 1. punkta kritērijiem, var īstenot daļēji ārpus programmas darbības teritorijas, ja tiek izpildīti visi šie nosacījumi:
- projekti ir nepieciešami programmas mērķu sasniegšanai, un tie dod labumu programmas darbības teritorijai;
  - kopējā saskaņā ar programmu piešķirtā summa darbībām, kas noris ārpus programmas darbības teritorijas, nepārsniedz 20 % no Savienības ieguldījuma programmas līmenī;
  - vadošās iestādes un revīzijas iestādes pienākumus attiecībā uz pārvaldību, kontroli un revīziju projektā veic vai nu programmas iestādes vai, izmantojot vienošanās, kas noslēgtas ar iestādēm valstīs, kurās darbība tiek īstenota.
3. Visos projektos, kuros ietverta infrastruktūras komponente, atmaksā Savienības ieguldījumu, ja piecu gadu laikā pēc projekta slēgšanas vai attiecīgos gadījumos laikposmā, kas paredzēts noteikumos par valsts atbalstu, tas tiek būtiski grozīts, un šie grozījumi ietekmē projekta būtību, mērķus vai īstenošanas nosacījumus, kā rezultātā tiktu apdraudēti projekta sākotnējie mērķi. Vadošā iestāde atgūst summas, kas nepamatoti izmaksātas saistībā ar projektu proporcionāli laikposmam, par kuru nav izpildīta prasība.
4. Vadošā iestāde cenšas novērst darbību dublēšanos starp Savienības finansētajiem projektiem. Šim nolūkam vadošā iestāde var veikt tādas apspriešanās, kādas tā uzskata par piemērotām, un subjekti, kuru viedoklis tiek jautāts, tostarp Komisija, sniedz nepieciešamo atbalstu.
5. Vadošā iestāde attiecībā uz katru atlasīto projektu nosūta galvenajam atbalsta saņēmējam dokumentu, kurā izklāstīti nosacījumi par atbalsta piešķiršanu projektam, tostarp īpašas prasības projekta ietvaros piegādājamiem produktiem vai pakalpojumiem, finanšu plāns un izpildes grafiks.

40. pants

Uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus

Katrā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus vadošā iestāde nodrošina pretendentiem dokumentu, kurā izklāstīti nosacījumi dalībai uzaicinājumā, atļauai un projekta īstenošanai. Minētajā dokumentā ietver arī konkrētas prasības attiecībā uz projektā sasniedzamajiem mērķiem, finanšu plānu un izpildes termiņiem.

41. pants

Tiešā piešķiršana

- Atbalstu projektiem var piešķirt, neizmantojot uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, tikai šādos gadījumos un tikai tad, ja piešķiršanas lēmumā tas ir pienācīgi pamatots:
  - struktūrai, kuras projektam atbalsts piešķirts, ir *de jure* vai *de facto* monopols;
  - projekts ir saistīts ar darbībām ar īpašām raksturīgajām iezīmēm, kurām nepieciešama īpaša veida struktūra tās tehniskās kompetences, augstās specializācijas pakāpes vai administratīvo pilnvaru dēļ.
- Programmā iekļauj galīgo sarakstu ar tiem lielajiem infrastruktūras projektiem, ko ierosināts atlasīt bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus. Pēc programmas pieņemšanas, bet ne vēlāk kā 2017. gada 31. decembrī vadošā iestāde iesniedz Komisijai pilnīgus projektu pieteikumus, tai skaitā 43. pantā minēto informāciju kopā ar pamatojumu tiešai piešķiršanai.
- Programmā iekļauj galīgo sarakstu ar tiem projektiem, kas nav lieli infrastruktūras projekti un ko ierosināts atlasīt bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus. Apvienotā uzraudzības komiteja jebkurā laikā pēc programmas pieņemšanas var lemt atlasīt papildu projektus bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus. Abos minētajos gadījumos iepriekš iegūstams Komisijas apstiprinājums. Šim nolūkam vadošā iestāde sniedz Komisijai 43. pantā minēto informāciju kopā ar pamatojumu tiešai piešķiršanai.
- Projektus, kas izvirzīti atļauai bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, apstiprina Komisija, pamatojoties uz divu posmu procedūru, kurā sākotnēji iesniedz projekta kopsavilkumu un pēc tam arī pilnu projekta pieteikumu. Katrā posmā Komisija paziņo savu lēmumu vadošajai iestādei divu mēnešu laikā pēc dokumentu iesniegšanas dienas. Minēto termiņu nepieciešamības gadījumā var pagarināt. Ja Komisija noraida izvirzītu projektu, tā paziņo vadošajai iestādei par lēmuma iemesliem.

42. pants

Ieguldījumi finanšu instrumentos

1. Programma var sniegt ieguldījumu finanšu instrumentos, ja šie instrumenti atbilst programmas prioritātēm.
2. Programmā iekļauj galīgo sarakstu ar ieguldījumiem finanšu instrumentos. Pēc programmas pieņemšanas, bet ne vēlāk kā 2017. gada 31. decembrī vadošā iestāde iesniedz Komisijai 43. pantā minēto informāciju.
3. Komisija izskata ierosinātos ieguldījumus, lai noteiktu to pievienoto vērtību un saskaņotību ar programmu.
4. Apstiprinājuma procesā ievēro šo finanšu instrumentu noteikumus. Ja Komisija noraida ierosinātu ieguldījumu, tā paziņo vadošajai iestādei par lēmuma iemesliem.
5. Ieguldījumiem minētajos finanšu instrumentos piemēro šiem finanšu instrumentiem piemērojamos noteikumus.

43. pants

Projektu saturs

1. Projekta pieteikuma dokumentos ietver vismaz:
  - a) problēmu un nepieciešamību analīzi, kas pamato projektu, ņemot vērā programmas stratēģiju un tās gaidāmo ieguldījumu attiecīgajai prioritātei;
  - b) tā pārrobežu ietekmes novērtējumu;
  - c) loģisko struktūru;
  - d) novērtējumu par projektā gaidāmo rezultātu ilgtspēju pēc projekta pabeigšanas;
  - e) objektīvi pārbaudāmus rādītājus;
  - f) informāciju par projekta ģeogrāfisko tvērumu un mērķa grupām;
  - g) gaidāmo projekta īstenošanas laikposmu un detalizētu darbu plānu;
  - h) analīzi par projekta ietekmi uz pārnozaru jautājumiem, kas minēti 4. panta 3. punkta d) apakšpunktā, ja tāda ietekme ir;
  - i) projekta īstenošanas prasības, tai skaitā:
    - i) atbalsta saņēmēju identifikāciju un galvenā atbalsta saņēmēja izraudzīšanos, sniedzot garantijas par tā kompetenci attiecīgajā jomā, kā arī par tā administratīvo un finanšu pārvaldības spēju;
    - ii) projekta pārvaldības un īstenošanas struktūras aprakstu;
    - iii) vienošanos starp atbalsta saņēmējiem saskaņā ar 46. pantu;
    - iv) uzraudzības un vērtēšanas kārtību;
    - v) informācijas un saziņas plānus, jo īpaši pasākumus, kas apliecinātu Savienības dalību projektā;
  - j) detalizētu finanšu plānu un budžetu.
2. Projektu pieteikumos projektiem, kuros ir infrastruktūras komponente vismaz viena miljona euro vērtībā, papildus iekļauj:
  - a) infrastruktūras ieguldījuma un tā novietojuma detalizētu aprakstu;
  - b) projekta spēju veidošanas komponentes detalizētu aprakstu, izņemot pienācīgi pamatotus gadījumus;

- c) pilnu priekšizpēti vai tai līdzīgu pētījumu, ietverot iespēju analīzi, rezultātus un neatkarīgu kvalitātes pārbaudi;
  - d) projekta ietekmes uz vidi novērtējumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/92/ES ⁽¹⁾ un 1991. gada 25. februāra ANO/EEK *Espo* konvenciju par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā tām iesaistītajām valstīm, kuras ir šīs konvencijas puses;
  - e) pierādījumus par atbalsta saņēmēju īpašumtiesībām vai piekļuves tiesībām zemei;
  - f) būvatļauju.
3. Izņēmuma kārtā un pienācīgi pamatotos gadījumos vadošā iestāde var piekrist f) apakšpunktā minēto dokumentu vēlākai iesniegšanai.

44. pants

Projektu saraksta publicēšana

1. Lai nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz projektiem, kas saņēmuši programmas atbalstu, vadošā iestāde uztur šo projektu sarakstu izklājlapas formātā, kas ļauj datus šķirot, meklēt, ekstrahēt, salīdzināt un bez grūtībām publicēt internetā. Projektu saraksts ir pieejams programmas tīmekļa vietnē, un sarakstu atjaunina vismaz reizi sešos mēnešos. Lai sekmētu to, ka privātais sektors, pilsoniskā sabiedrība vai valsts pārvaldes iestādes vēlāk izmanto projektu sarakstu, tīmekļa vietnē var skaidri norādīt piemērojamos licencēšanas noteikumus, saskaņā ar kuriem dati tiek publicēti.
2. Saraksts satur vismaz šādu informāciju:
- saņēmēja nosaukums (tikai juridiskas personas; fiziskas personas nenorāda),
  - projekta nosaukums,
  - projekta kopsavilkums,
  - projekta īstenošanas laikposms,
  - kopējie attiecināmie izdevumi,
  - Savienības līdzfinansējuma likme,
  - projekta pasta indekss vai cits piemērots vietas rādītājs,
  - ģeogrāfiskais pārklājums,
  - projektu saraksta pēdējās atjaunināšanas datums.
3. Projektu sarakstu iesniedz Komisijai ne vēlāk kā 30. jūnijā gadā, kas seko finanšu gadam, kurā projekti tika atlasīti. Šo informāciju publicē Savienības iestāžu tīmekļa vietnē.

2. NODAĻA

Atbalsta saņēmēji

45. pants

Dalība projektos

1. Projektos iesaista atbalsta saņēmējus vismaz no vienas iesaistītās dalībvalsts un no vienas iesaistītās partnervalsts, kas minēta I pielikumā Regulai (ES) Nr. 232/2014, vai no Krievijas Federācijas.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīva 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).

2. Atbalsta saņēmēji ir fiziskas vai juridiskas personas, kurām ir piešķirta dotācija projektam. Fiziskas personas var būt atbalsta saņēmēji, ciktāl to prasa pretendenta veiktās darbības īpatnības vai raksturs, vai viņa mērķis. Par fizisku personu dalību lemj programmas līmenī.

3. Šā panta 1. punktā minētajiem atbalsta saņēmējiem jāatbilst visiem šiem nosacījumiem:

a) iesaistīto valstu valstspiederīgie vai juridiskas personas, kas faktiski veic uzņēmējdarbību programmas darbības teritorijā, vai starptautiskas organizācijas ar darbības bāzi programmas darbības teritorijā. Eiropas teritoriālās sadarbības grupa var būt atbalsta saņēmējs, neatkarīgi no tās darbības vietas, ja vien tās ģeogrāfiskais tvērums ir programmas darbības teritorijā;

b) atbilst kritērijiem, kas noteikti tiesībām saņemt atbalstu katrai atlases procedūrai;

c) neatrodas nevienā no izņēmuma situācijām, kas paredzētas Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 106. panta 1. punktā un 107. pantā.

4. Atbalsta saņēmēji, kas neatbilst 3. punkta a) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, papildus 1. punktā minētajiem atbalsta saņēmējiem var piedalīties, ja vien tie izpilda visus šos nosacījumus:

a) tie var piedalīties saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 236/2014 8. un 9. pantu;

b) to dalību prasa projekta būtība un mērķi projekta efektīvai īstenošanai;

c) saskaņā ar programmu piešķirtā kopējā summa atbalsta saņēmējiem, kuri neatbilst 3. punkta a) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem, nepārsniedz robežu, kas noteikta 39. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

46. pants

Atbalsta saņēmēju pienākumi

1. Katrā projektā izraugās vienu galveno atbalsta saņēmēju, kurš pārstāv partnerību.

2. Visi atbalsta saņēmēji aktīvi sadarbojas projektu izstrādē un īstenošanā. Viņi sadarbojas arī projektu personāla un/vai finansēšanas jautājumos. Katrs atbalsta saņēmējs ir juridiski un finansiāli atbildīgs par paša īstenotajām darbībām un saņemto Savienības finansējuma daļu. Atbalsta saņēmēju konkrētos pienākumus, kā arī finansiālo atbildību nosaka panta 3. punkta c) apakšpunktā minētā vienošanās.

3. Galvenais atbalsta saņēmējs:

a) saņem finanšu ieguldījumu no vadošās iestādes projekta darbību īstenošanai;

b) nodrošina, ka atbalsta saņēmēji saņem dotācijas kopējo summu cik drīz vien iespējams un pilnībā saskaņā ar c) apakšpunktā minēto kārtību. Neatvelk vai neietur nekādas summas un neuzliek nekādu īpašu maksu vai citu līdzvērtīgu maksājumu, kas atbalsta saņēmējiem samazinātu šo līdzekļu apjomu;

c) sadarbībā ar pārējiem atbalsta saņēmējiem izstrādā partnerības vienošanos, kurā iekļauti noteikumi, kas cita starpā nodrošina projektam piešķirto līdzekļu pareizu pārvaldību, tostarp noteikumi par nepamatoti izmaksāto līdzekļu atgūšanas kārtību;

d) uzņemas atbildību, lai nodrošinātu visa projekta īstenošanu;

e) nodrošina, ka atbalsta saņēmēju deklarētie izdevumi ir radušies, lai īstenotu projektu, un atbilst līgumā noteiktajām darbībām, un par šiem izdevumiem ir vienošanās starp visiem atbalsta saņēmējiem;

f) pārbauda, vai atbalsta saņēmēju deklarētie izdevumi ir pārbaudīti saskaņā ar 32. panta 1. punktu.

3. NODAĻA

Izdevumu attiecināmība

47. pants

Dotāciju veidi

1. Dotācijas var būt:

- a) faktisko attiecināmo izmaksu, kas minētas 48. pantā, noteiktas daļas atmaksāšana;
- b) vienotas likmes finansējums, ko nosaka, piemērojot procentu likmes vienai vai vairākām noteiktām izmaksu kategorijām;
- c) vienreizējs maksājums;
- d) atlīdzinājums atbilstīgi vienības izmaksām;
- e) a) līdz d) apakšpunktā minēto iespēju apvienojums, ja katra no tām attiecas uz atšķirīgām izmaksu kategorijām.

2. Dotācijas 1. punkta a) apakšpunktā minētajā veidā aprēķina, balstoties uz attiecināmajām izmaksām, kas atbalsta saņēmējam faktiski radušās, un ievērojot provizorisko budžeta tāmi, kura iesniegta kopā ar priekšlikumu un iekļauta līgumā. Panta 1. punkta b) apakšpunktā minētais vienotas likmes finansējums, piemērojot procentu likmi, attiecas uz īpašām attiecināmo izmaksu kategorijām, kas skaidri ir noteiktas jau iepriekš. Panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais vienreizējais maksājums vispārīgi attiecas uz visām vai dažām attiecināmo izmaksu īpašām kategorijām, kas skaidri ir noteiktas jau iepriekš. Panta 1. punkta d) apakšpunktā minētās vienības izmaksas attiecas uz visām vai dažām attiecināmo izmaksu īpašām kategorijām, kas skaidri ir noteiktas jau iepriekš, ar atsauci uz summu katrai vienībai.

3. Dotāciju mērķis vai ietekme nav radīt peļņu projekta ietvaros. Piemēro Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 125. panta 4. punktā minētos izņēmumus.

48. pants

Izmaksu attiecināmība

1. Dotācijas nepārsniedz vispārējo maksimālo apjomu, kas izteikts procentuāli un absolūtā vērtībā un ko nosaka, pamatojoties uz aplēstām attiecināmām izmaksām. Dotācijas nepārsniedz attiecināmās izmaksas.

2. Attiecināmās izmaksas ir izmaksas, kas faktiski radušās atbalsta saņēmējam un atbilst šādiem kritērijiem:

a) tās radušās projekta īstenošanas posmā. Jo īpaši:

- i) izmaksas, kas saistītas ar pakalpojumiem un būvdarbiem, attiecas uz īstenošanas posmā veiktajām darbībām. Izmaksas, kas saistītas ar piegādēm, attiecas uz īstenošanas posmā veiktajām priekšmetu piegādēm un uzstādīšanu. Līguma parakstīšana, pasūtījuma veikšana vai citu tādu saistību uzņemšanās, kas rada izdevumus un kas realizēta īstenošanas posmā attiecībā uz pakalpojumiem, būvdarbiem vai piegādēm, kas veicami vai piegādājami pēc īstenošanas posma beigām, neatbilst šai prasībai; naudas pārvedumi starp galveno atbalsta saņēmēju un pārējiem atbalsta saņēmējiem nav uzskatāmi par faktiskām izmaksām;
- ii) faktiskās izmaksas tiek segtas pirms galīgo ziņojumu iesniegšanas. Tās var segt pēc ziņojumu iesniegšanas, ja tās galīgajā ziņojumā tiek iekļautas kopā ar prognozēto maksājuma veikšanas datumu;
- iii) izņēmums paredzēts izmaksām, kas saistītas ar galīgajiem ziņojumiem, tai skaitā izdevumu pārbaudi, revīziju un projekta galīgo novērtējumu – šīs izmaksas var rasties pēc projekta īstenošanas posma;
- iv) procedūras līgumslēgšanas tiesību piešķiršanai, kas minētas 52. pantā un turpmākajos, var uzsākt un līgumus starp atbalsta saņēmējiem var noslēgt pirms projekta īstenošanas posma sākuma, ja tiek ievēroti 52. un turpmāko pantu noteikumi;

- b) tās ir norādītas projekta provizoriskajā kopējā budžetā;
- c) tās ir nepieciešamas projekta īstenošanai;
- d) tās ir identificējamas un pārbaudāmas; iegrāmatotas atbalsta saņēmēja grāmatvedības uzskaites dokumentos un noteiktas saskaņā ar grāmatvedības standartiem un parasto izmaksu uzskaites praksi, kas piemērojama atbalsta saņēmējam;
- e) tās atbilst piemērojamo nodokļu un sociālo tiesību aktu prasībām;
- f) tās ir samērīgas, pamatotas un atbilst pareizas finanšu pārvaldības prasībām, īpaši attiecībā uz taupību un lietderību;
- g) tās pamato rēķini vai dokumenti ar līdzvērtīgu pierādījuma vērtību.

3. Dotāciju var piešķirt ar atpakaļejošu datumu šādos gadījumos:

- a) ja pretendents var pierādīt nepieciešamību uzsākt projekta īstenošanu, pirms ir parakstīts līgums. Izmaksas, par kurām ir tiesības saņemt finansējumu, tomēr nedrīkst rasties pirms dotācijas pieprasījuma iesniegšanas; vai
- b) par izmaksām, kas saistītas ar pētījumiem un dokumentāciju tādiem projektiem, kuros ietverta infrastruktūras komponente.

Dotācijas nedrīkst piešķirt ar atpakaļejošu datumu par jau pabeigtiem projektiem.

4. Lai spētu attīstīties spēcīgas partnerības, izmaksas, kas radušās pirms dotācijas pieprasījuma iesniegšanas projektos, kuriem dotācija ir piešķirta, ir attiecināmas, ja tiek izpildīti arī šādi nosacījumi:

- a) izmaksas radušās pēc tam, kad ir publicēts uzaicinājums iesniegt priekšlikumus;
- b) izmaksas ir tikai ceļa izdevumu un dienas naudas izmaksas atbalsta saņēmēju darbiniekiem, ja tās atbilst 5. punkta b) apakšpunkta nosacījumiem;
- c) tās nepārsniedz maksimālo summu, kas noteikta programmas līmenī.

5. Ievērojot 1. un 2. punktu, attiecināmas ir šādas atbalsta saņēmēju tiešās izmaksas:

- a) to darbinieku izmaksas, kas nozīmēti projektam, ja tiek ievēroti šādi kumulatīvi nosacījumi:
  - tās attiecas uz tādu darbību izmaksām, kuras atbalsta saņēmējs nebūtu veicis, ja nebūtu projekta,
  - tās nepārsniedz izmaksas, kas parasti rodas atbalsta saņēmējam, ja vien netiek pierādīts, ka tas ir būtiski, lai varētu īstenot projektu,
  - tās attiecas uz faktiskajām bruto algām, iekļaujot sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas ar atlīdzību saistītas izmaksas;
- b) ceļa izdevumu un dienas naudas izmaksas darbiniekiem un citām personām, kuras piedalās projektā, ja šīs izmaksas nepārsniedz izmaksas, ko parasti atbalsta saņēmējs sedz saskaņā ar saviem noteikumiem un nosacījumiem, un likmes, ko publicējusi Komisija laikā, kad notikusi misija, ja šīs izmaksas tiek atlīdzinātas kā vienreizējs maksājums, vienības izmaksas vai vienotas likmes finansējums;
- c) īpaši projekta mērķim iegādātu vai iznomātu iekārtu (jaunu vai lietotu) vai aprīkojuma izmaksas, ja tās atbilst tirgus cenām;
- d) īpaši projektam iegādātu patēriņa preču izmaksas;

- e) izmaksas, kas saistītas ar līgumiem, kuru slēgšanas tiesības projekta mērķiem piešķirusi atbalsta saņēmēji;
  - f) izmaksas, kas tieši izriet no prasībām, kuras izvirzītas šajā regulā un projektā (piemēram, informācijas un atpazīstamības veicināšanas pasākumiem, novērtējumiem, ārējai revīzijai, tulkojumiem), ieskaitot izmaksas par finanšu pakalpojumiem (piemēram, bankas pārskaitījumu un finanšu garantiju izmaksas).
6. Saskaņā ar 4. pantu programmā var noteikt papildu attiecināmības noteikumus programmai kopumā.

49. pants

Neattiecināmās izmaksas

1. Šādas ar projekta īstenošanu saistītas izmaksas tiek uzskatītas par neattiecināmām:
- a) parādi un ar parādu atmaksu saistīti izdevumi (procenti);
  - b) rezerves zaudējumiem vai saistībām;
  - c) atbalsta saņēmēja deklarētās izmaksas, ko jau finansē no Savienības budžeta;
  - d) zemes vai ēku iegāde par summu, kas pārsniedz 10 % no attiecīgā projekta attiecināmajiem izdevumiem;
  - e) zaudējumi, kas rodas valūtas maiņas rezultātā;
  - f) nodevas, nodokļi un maksas, tai skaitā PVN, izņemot gadījumus, kad tie saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nav atgūstami, ja vien attiecīgajos noteikumos, par ko panākta vienošanās ar pārrobežu sadarbības partnervalstīm, nav noteikts citādi;
  - g) kredīti trešajām personām;
  - h) soda naudas, naudas sodi un tiesvedības izdevumi;
  - i) ieguldījumi natūrā, kā definēts 14. panta 1. punktā.
2. Saskaņā ar 4. pantu programmā kā neattiecināmas var iekļaut arī citas izmaksu kategorijas.

50. pants

Vienreizēji maksājumi, vienības izmaksas un vienotas likmes finansējums

1. Kopējā finansējuma summa, pamatojoties uz vienreizējiem maksājumiem, vienības izmaksām un vienotas likmes finansējumu, nepārsniedz EUR 60 000 vienam atbalsta saņēmējam un vienam projektam, ja vien programmā nav noteikts citādi saskaņā ar 4. pantu, bet nepārsniedzot EUR 100 000.
2. Vienreizējo maksājumu, vienības izmaksu un vienotas likmes finansējuma izmantošanu pamato vismaz ar:
- a) attiecīgo finansējuma veidu piemērotības pamatojumu attiecībā uz projektu būtību un pārkāpumu un krāpšanas risku un kontroles izmaksām;
  - b) to izmaksu vai izmaksu kategoriju noteikšanu, kas tiek segtas ar vienreizējiem maksājumiem, vienības izmaksām vai vienotas likmes finansējumu un kas neietver 49. pantā minētās neattiecināmās izmaksas;

- c) aprakstu par vienreizējo maksājumu, vienības izmaksu vai vienotas likmes finansējuma noteikšanas metodēm un par nosacījumiem, kā pienācīgi nodrošināt bezpeļņas noteikuma un līdzfinansējuma principu ievērošanu un izmaksu dubultas finansēšanas novēršanu. Minēto metožu pamatā ir:
- i) statistikas dati vai tamlīdzīgi objektīvi līdzekļi; vai
  - ii) katram atbalsta saņēmējam īpaši izveidota pieeja, kas balstīta uz apliecinātiem vai pārbaudāmiem atbalsta saņēmēja vēsturiskajiem datiem vai uz izmaksu uzskaites praksi, ko atbalsta saņēmējs parasti izmanto.
3. Kad vadošā iestāde ir novērtējusi un apstiprinājusi summas, tās vairs neapstrīd *ex post* kontrolēs.

51. pants

Netiešas izmaksas

1. Netiešas izmaksas var aprēķināt pēc vienotas likmes, nepārsniedzot 7 % no attiecināmajām tiešajām izmaksām, izņemot izmaksas, kas radušās saistībā ar infrastruktūras nodrošināšanu, ja minēto likmi aprēķina, pamatojoties uz taisnīgu, objektīvu un pārbaudāmu aprēķina metodi.
2. Projektā par netiešām izmaksām uzskata tās attiecināmās izmaksas, ko nevar noteikt kā konkrētas izmaksas, tieši saistītas ar projekta īstenošanu, un kuras nevar rezervēt projektā tieši saskaņā ar 48. pantā definētajiem attiecināmības kritērijiem. Tajās neiekļauj 49. pantā minētās neattiecināmās izmaksas vai izmaksas, kas jau deklarētas citā projekta budžeta izdevumu vienībā vai pozīcijā.

4. NODAĻA

1. iedaļa

Iepirkums

52. pants

Piemērojamie noteikumi

1. Ja projekta īstenošanai nepieciešams atbalsta saņēmēja veikts preču, būvdarbu vai pakalpojumu iepirkums, piemēro šādus noteikumus:
  - a) ja atbalsta saņēmējs ir līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzēja struktūra to Savienības tiesību aktu izpratnē, kurus piemēro iepirkumu procedūrām, atbalsta saņēmējs var piemērot valsts normatīvos vai administratīvos tiesību aktus, kas pieņemti saistībā ar Savienības tiesību aktiem vai 2. punkta noteikumiem;
  - b) ja atbalsta saņēmējs ir starptautiska organizācija, tā var piemērot savus iepirkuma noteikumus, ja tajos paredzētas tādas garantijas, kas ir līdzvērtīgas starptautiski atzītiem standartiem;
  - c) ja atbalsta saņēmējs ir pārrobežu sadarbības partnervalsts valsts iestāde, kuras līdzfinansējums ir pārvests vadošajai iestādei, tā var piemērot valsts normatīvos vai administratīvos tiesību aktus, ja tāda iespēja ir paredzēta finansēšanas nolīgumā un ja tiek ievēroti 2. punkta a) apakšpunktā minētie vispārīgie principi.
2. Visos pārējos gadījumos ievēro šādas saistības:
  - a) līgumslēgšanas tiesības tiek piešķirtas pretendentam ar saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu vai attiecīgā gadījumā pretendentam, kuram ir piedāvājums ar viszemāko cenu, vienlaikus izvairoties no jebkāda interešu konflikta;
  - b) līgumiem, kuru vērtība ir vairāk nekā EUR 60 000, piemēro arī šādus noteikumus:
    - i) tiek izveidota novērtēšanas komiteja, kas novērtē pieteikumus un/vai piedāvājumus, pamatojoties uz izslēgšanas, atlases un piešķiršanas kritērijiem, ko atbalsta saņēmējs iepriekš ir publicējis iepirkuma procedūras dokumentos. Komitejā ir jābūt nepāra skaita locekļiem, kuriem ir pietiekamas tehniskās un administratīvās zināšanas, lai sagatavotu pamatotu atzinumu par piedāvājumiem/pieteikumiem;
    - ii) tiek nodrošināta pietiekama pārredzamība, godīga konkurence un pienācīga *ex ante* publicitāte;

- iii) tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme, proporcionalitāte un nediskriminācija;
  - iv) iepirkuma procedūras dokumenti tiek sagatavoti saskaņā ar labāko starptautisko praksi;
  - v) termiņi pieteikumu vai piedāvājumu iesniegšanai ir pietiekami gari, lai dotu ieinteresētajām pusēm saprātīgu laika posmu savu piedāvājumu sagatavošanai;
  - vi) kandidāti vai pretendenti tiek izslēgti no dalības iepirkuma procedūrā, ja tie atrodas kādā no situācijām, kas minētas Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 106. panta 1. punktā. Kandidāti vai pretendenti apliecina, ka viņi neatrodas nevienā no minētajām situācijām. Līgumslēgšanas tiesības nepiešķir arī tiem kandidātiem vai pretendentiem, kuri iepirkuma procedūras laikā atrodas vienā no situācijām, kas minētas Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 107. pantā;
  - vii) tiek ievērotas iepirkuma procedūras, kas noteiktas regulas 53. līdz 56. pantā.
3. Visos gadījumos piemēro Regulas (ES) Nr. 236/2014 8. un 9. pantā paredzētos noteikumus par valstspiederību un izcelsmi.

53. pants

Iepirkuma procedūras pakalpojuma līgumiem

1. Līgumslēgšanas tiesības pakalpojuma līgumiem, kuru vērtība ir EUR 300 000 vai vairāk, piešķir, izmantojot starptautiska slēgta konkursa procedūru pēc tam, kad ir publicēts paziņojums par iepirkumu. Paziņojumu par iepirkumu publicē visos piemērotos medijos arī ārpus programmas darbības teritorijas, norādot to kandidātu skaitu, kuri tiks aicināti iesniegt piedāvājumus – skaitā no četriem līdz astoņiem kandidātiem –, un nodrošinot patiesu konkurenci.
2. Līgumslēgšanas tiesības pakalpojuma līgumiem, kuru vērtība ir lielāka par EUR 60 000 un mazāka par EUR 300 000, piešķir, izmantojot konkursu ar sarunu procedūru bez publicēšanas. Atbalsta saņēmējs apspriežas ar vismaz trijiem pakalpojuma sniedzējiem pēc savas izvēles un vienojas par līguma noteikumiem ar vienu vai vairākiem no tiem.

54. pants

Iepirkuma procedūras piegādes līgumiem

1. Līgumslēgšanas tiesības piegādes līgumiem, kuru vērtība ir EUR 300 000 vai vairāk, piešķir, izmantojot starptautiska atklāta konkursa procedūru pēc tam, kad paziņojums par iepirkumu ir publicēts visos piemērotajos medijos arī ārpus programmas darbības teritorijas.
2. Līgumslēgšanas tiesības piegādes līgumiem, kuru vērtība ir EUR 100 000 vai vairāk, bet mazāka par EUR 300 000, piešķir, izmantojot atklāta konkursa procedūru pēc tam, kad paziņojums par iepirkumu ir publicēts programmas darbības teritorijā. Visiem pretendentiem, kam ir tiesības piedalīties konkursā, nodrošina tādas pašas iespējas kā vietējiem uzņēmumiem.
3. Līgumslēgšanas tiesības piegādes līgumiem, kuru vērtība ir lielāka par EUR 60 000, bet mazāka par EUR 100 000, piešķir, izmantojot konkursu ar sarunu procedūru bez publicēšanas. Atbalsta saņēmējs apspriežas ar vismaz trijiem piegādātājiem pēc savas izvēles un vienojas par līguma noteikumiem ar vienu vai vairākiem no tiem.

55. pants

Iepirkuma procedūras būvdarbu līgumiem

1. Līgumslēgšanas tiesības būvdarbu līgumiem, kuru vērtība ir EUR 5 000 000 vai vairāk, piešķir, izmantojot starptautiska atklāta konkursa procedūru vai, ņemot vērā konkrētu būvdarbu īpašās iezīmes, izmantojot slēgta konkursa procedūru pēc tam, kad paziņojums par iepirkumu ir publicēts visos piemērotajos medijos arī ārpus programmas darbības teritorijas.
2. Līgumslēgšanas tiesības būvdarbu līgumiem, kuru vērtība ir EUR 300 000 vai vairāk, bet mazāka par EUR 5 000 000, piešķir, izmantojot atklāta konkursa procedūru pēc tam, kad paziņojums par iepirkumu ir publicēts programmas darbības teritorijā. Visiem pretendentiem, kam ir tiesības piedalīties konkursā, nodrošina tādas pašas iespējas kā vietējiem uzņēmumiem.

3. Līgumslēgšanas tiesības būvdarbu līgumiem, kuru vērtība ir lielāka par EUR 60 000, bet mazāka par EUR 300 000, piešķir, izmantojot konkursu ar sarunu procedūru bez publicēšanas. Atbalsta saņēmējs apspriežas ar vismaz trijiem līgumslēdzējiem pēc savas izvēles un vienojas par līguma noteikumiem ar vienu vai vairākiem no tiem.

56. pants

Sarunu procedūras izmantošana

Atbalsta saņēmējs var lemt izmantot sarunu procedūru, pamatojoties uz vienu piedāvājumu gadījumos, kas minēti Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 266., 268. un 270. pantā.

2. iedaļa

Finanšu atbalsts trešām personām

57. pants

Finanšu atbalsts trešām personām

1. Ja projektā nepieciešama finanšu atbalsta piešķiršana trešām personām, šo atbalstu var piešķirt, ja:
  - a) katra trešā persona sniedz pietiekamas garantijas attiecībā uz summu atgūšanu;
  - b) tiek ievēroti proporcionalitātes, pārredzamības, pareizas finanšu pārvaldības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi;
  - c) tiek novērsti interešu konflikti;
  - d) finanšu atbalsts nav kumulatīvs vai piešķirts ar atpakaļejošu datumu, tajā principā ir ietverts līdzfinansējums, un tā mērķis vai ietekme nav radīt peļņu nevienai no trešām personām;
  - e) nosacījumi finanšu atbalsta piešķiršanai ir strikti definēti līgumā, lai izvairītos no atbalsta saņēmēja rīcības brīvības. Jo īpaši līgumā nosaka personu kategorijas, kam ir tiesības uz atbalstu, piešķiršanas kritērijus (tai skaitā kritērijus precīzas summas noteikšanai) un ietver to darbības veidu izsmēlošu sarakstu, par kurām šādu finanšu atbalstu var saņemt;
  - f) maksimālā finanšu atbalsta summa, ko var izmaksāt, nepārsniedz EUR 60 000 katrai trešai personai, izņemot gadījumus, kad finanšu atbalsts ir projekta galvenais mērķis.
2. Piemēro Regulas (ES) Nr. 236/2014 8. un 9. pantā paredzētos noteikumus par valstspiederību un izcelsmi. Ja otrā līmeņa dotācija pārsniedz EUR 60 000, piemēro *mutatis mutandis* 52. panta 2. punkta b) apakšpunkta vi) punkta noteikumus par dalību.

VIII SADAĻA

MAKSĀJUMI, PĀRSKATU SNIEGŠANA UN AKCEPTĒŠANA, FINANŠU KOREKCIJAS UN LĪDZEKĻU ATGŪŠANA

1. NODAĻA

Maksājumi

58. pants

Gada saistības

1. Dalītas pārvaldības gadījumā Komisija uzņemas sākotnējās saistības pēc tam, kad tā ir pieņēmusi programmu saskaņā ar 5. pantu.
2. Netiešas pārvaldības gadījumā Komisija uzņemas sākotnējās saistības pēc programmas pieņemšanas, bet pēc tam, kad ir stājies spēkā nolīgums, deleģē budžeta izpildes uzdevumus starptautiskai organizācijai vai pārrobežu sadarbības partnervalstij, kas minēta 81. un 82. pantā.

3. Pēc tam Komisija katrā finanšu gadā uzņemas atbilstošās saistības ne vēlāk kā 1. maijā. Gada saistību summu nosaka saskaņā ar finanšu plānu, ņemot vērā programmas virzību un līdzekļu pieejamību. Komisija informē vadošo iestādi pēc tam, kad ir uzņēmusies gada saistības.

59. pants

Kopēji noteikumi par maksājumiem

1. Maksājumus vadošajām iestādēm veic priekšfinansējuma vai galīgā atlikuma maksājuma veidā.
2. Tiek atvērts īpaši programmai paredzēts bankas konts norēķiniem euro valūtā. Ja Komisija veic maksājumus caur bankas kontu, kas nav programmai paredzētais konts, tad saistītās summas un visus uzkrātos procentus bez kavējuma un pilnībā pārved uz programmai paredzēto bankas kontu.
3. No šīm summām un visiem uzkrātajiem procentiem neatvelk vai neietur nekādas summas un neuzliek tiem nekādu īpašu maksu vai citu līdzvērtīgu maksājumu.

60. pants

Kopēji noteikumi par priekšfinansējuma aprēķinu

1. Katrā finanšu gadā pēc tam, kad vadošajai iestādei ir paziņots par gada saistībām, tā var lūgt priekšfinansējuma pārvedumu ne vairāk kā 80 % apmērā no Savienības ieguldījuma attiecīgajam finanšu gadam. Sākot no otrā finanšu gada priekšfinansējuma pieprasījumiem pievieno provizorisko budžetu, detalizēti norādot vadošās iestādes saistības un maksājumus par diviem grāmatvedības gadiem, kas seko pēc 68. pantā minētā nesenākā revīzijas atzinuma. Pēc tam, kad Komisija ir pārskatījusi minēto provizorisko budžetu, novērtējusi programmas faktiskās finansējuma vajadzības un pārbaudījusi līdzekļu pieejamību, tā veic pieprasītā priekšfinansējuma maksājumu pilnībā vai daļēji ne vēlāk kā 60 dienas pēc tam, kad maksājuma pieprasījums ir reģistrēts Komisijā.
2. Finanšu gada laikā vadošā iestāde kā papildu priekšfinansējumu var lūgt pārvest visus jau piešķirtos līdzekļus vai daļu no tiem. Vadošā iestāde savu pieprasījumu iesniedz kopā ar starpposma finanšu pārskatu, kas apliecina, ka faktiskie izdevumi, kas radušies vai kas paredzami līdz attiecīgā finanšu gada beigām, pārsniedz jau izmaksātā priekšfinansējuma summu. Šādi turpmāki pārvedumi uzskatāmi par papildu priekšfinansējumu, ja tie nav pamatoti ar 68. pantā minēto revīzijas atzinumu.
3. Katrā programmas īstenošanas finanšu gadā Komisija dzēš iepriekšējo priekšfinansējumu atkarībā no faktiskajiem attiecināmajiem izdevumiem, kas pamatoti ar 68. pantā minēto revīzijas atzinumu pēc tam, kad ir akceptēti pārskati saskaņā ar 69. panta 2. punktu. Pamatojoties uz šīs dzēšanas rezultātiem, Komisija vajadzības gadījumā veic nepieciešamos finanšu pielāgojumus.

61. pants

Maksājuma termiņa pārtraukšana

1. Deleģētais kredītrikotājs Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 izpratnē var pārtraukt maksājuma termiņu maksājuma pieprasījumam līdz sešiem mēnešiem jebkuros no šiem apstākļiem:
  - a) saskaņā ar valsts vai Savienības revīzijas struktūras sniegto informāciju ir skaidri pierādījumi, kas liecina par būtiskām nepilnībām pārvaldības un kontroles sistēmas darbībā;
  - b) deleģētajam kredītrikotājam jāveic papildu pārbaudes, ņemot vērā, ka viņa rīcībā nonākusi brīdinoša informācija par to, ka maksājuma pieprasījumā norādītie izdevumi ir saistīti ar pārkāpumiem, kam ir būtiskas finansālās sekas;
  - c) nav iesniegts kāds no 77. pantā paredzētajiem dokumentiem;
  - d) nav iesniegts kāds no 60. un 64. pantā paredzētajiem dokumentiem.

Vadošā iestāde var piekrist pagarināt pārtraukšanas laikposmu vēl uz trīs mēnešiem.

2. Deleģētais kredītrīkotājs attiecina pārtraukšanu tikai uz to izdevumu daļu, kas ietverta maksājuma pieprasījumā, uz kuru attiecas 1. punkta pirmajā daļā minētie apstākļi, izņemot gadījumus, kad nav iespējams noteikt skarto izdevumu daļu. Deleģētais kredītrīkotājs nekavējoties rakstveidā informē dalībvalsti, kurā atrodas vadošā iestāde, un vadošo iestādi par pārtraukšanas iemesliem un pieprasa tām labot situāciju. Deleģētais kredītrīkotājs izbeidz pārtraukumu, tiklīdz ir veikti vajadzīgie pasākumi. Pārtraukumu pēc sešiem mēnešiem var pagarināt, ja nav veikti vajadzīgie pasākumi.

62. pants

Maksājumu apturēšana

1. Komisija var apturēt visus maksājumus vai daļu no tiem jebkuros no šiem apstākļiem:
  - a) programmas pārvaldības un kontroles sistēmu efektīvā darbībā ir būtisks trūkums, kurš apdraud Savienības ieguldījumu un attiecībā uz kuru nav veikti korektīvi pasākumi;
  - b) iesaistītās valstis nopietni pārkāpj savus 31. pantā noteiktos pienākumus;
  - c) izdevumi ir saistīti ar pārkāpumu, kas nav novērsts un kam ir nopietnas finansiālas sekas;
  - d) ir būtiski trūkumi saistībā ar novērtēšanas un uzraudzības sistēmas kvalitāti un ticamību;
  - e) ir uzraudzības, novērtēšanas vai revīzijas rezultātā iegūti pierādījumi, ka programma netiek īstenota saskaņā ar 4. pantā minētajiem grafikiem, un saskaņā ar 77. pantu sniegtajos ziņojumos aprakstītie rezultāti neatbilst gaidītajiem.
2. Komisija var nolemt apturēt visus starpposma priekšfinansējuma maksājumus vai daļu no tiem pēc tam, kad tā ir devusi vadošajai iestādei iespēju iesniegt piezīmes.
3. Komisija izbeidz starpposma maksājumu pilnīgu vai daļēju apturēšanu, ja vadošā iestāde ir veikusi vajadzīgos pasākumus, kas ļauj atcelt apturēšanu.

63. pants

Maksājumi galvenajiem atbalsta saņēmējiem

1. Maksājumus galvenajiem atbalsta saņēmējiem var veikt vienā no šiem veidiem:
  - a) priekšfinansējums;
  - b) starpposma maksājums;
  - c) galīgā atlikuma maksājums.
2. Vadošā iestāde nodrošina, ka maksājumi galvenajiem atbalsta saņēmējiem tiek apstrādāti cik drīz vien iespējams saskaņā ar parakstīto līgumu. Neatvelk vai neietur nekādas summas, kas nav pamatotas ar parakstīto līgumu, un neuzliek nekādu īpašu maksu vai citu līdzvērtīgu maksājumu, kas samazinātu šo maksājumu apjomu.

64. pants

Galīgā atlikuma maksājums

1. Līdz 2024. gada 30. septembrim vadošā iestāde iesniedz maksājuma pieprasījumu galīgā atlikuma maksājumam, pievienojot 77. panta 5. punktā minētos dokumentus.
2. Galīgā atlikuma maksājumu veic ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc pēdējā grāmatvedības gada grāmatojumu noskaidrošanas dienas vai vienu mēnesi pēc nobeiguma īstenošanas ziņojuma pieņemšanas dienas, atkarībā no tā, kurš no termiņiem ir vēlāks.

65. pants

Izņēmums attiecībā uz saistību atcelšanu

1. Atcelšanai paredzētās summas samazina par summām, ko vadošā iestāde nav varējusi Komisijai deklarēt šādu iemeslu dēļ:
  - a) projekti ir apturēti ar tiesvedību vai administratīvu pārsūdzību, kam ir apturoša iedarbība; vai
  - b) *force majeure* apstākļi, kas būtiski ietekmē visas programmas vai tās daļas īstenošanu;
  - c) regulas 61. panta vai 62. panta piemērošana.
2. Vadošā iestāde, kas atsaucas uz *force majeure* apstākļiem saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu, pierāda *force majeure* apstākļu tiešo ietekmi uz visas programmas vai tās daļas īstenošanu. Panta 1. punkta a) un b) apakšpunkta vajadzībām minēto samazinājumu var pieprasīt vienreiz, ja apturēšana vai *force majeure* apstākļi ilgst ne ilgāk par vienu gadu, vai tik reizes, cik tas atbilst *force majeure* apstākļu ilgumam vai gadu skaitam no dienas, kad pieņemts tiesas vai administratīvais lēmums, ar ko aptur darbības īstenošanu līdz dienai, kad pieņemts galīgais tiesas vai administratīvais lēmums.
3. Līdz 15. februārim vadošā iestāde nosūta Komisijai informāciju par 1. punktā minētajiem izņēmumiem attiecībā uz summu, kas deklarējama līdz iepriekšējā finanšu gada līdz 31. decembrim.

66. pants

Atcelšanas procedūra

1. Komisija savlaicīgi informē vadošo iestādi vienmēr, kad ir risks, ka tiks veikta atcelšana saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 236/2014 6. pantu.
2. Komisija, pamatojoties uz informāciju, ko tā saņēmusi līdz 15. februārim, informē vadošo iestādi par atcelto saistību summu, kura izriet no minētās informācijas.
3. Vadošajai iestādei ir divi mēneši laika, lai piekristu atceļamo saistību summai vai iesniegtu savus apsvērumus.
4. Vadošā iestāde līdz 30. jūnijam iesniedz Komisijai pārskatītu finanšu plānu, kurā izklāstīta samazinātās atbalsta summas ietekme uz programmas tematiskajiem mērķiem vai tehnisko palīdzību attiecīgajā finanšu gadā. Ja tas iesniegts netiek, Komisija pārskata finanšu plānu, attiecīgajam finanšu gadam samazinot Savienības ieguldījumu. Samazinājums proporcionāli ietekmē tematiskos mērķus un tehnisko palīdzību.
5. Komisija groza lēmumu, ar kuru pieņemta programma.

67. pants

Euro izmantošana

1. Izdevumus, kuri radušies valūtā, kas nav euro, vadošā iestāde un atbalsta saņēmējs konvertē euro saskaņā ar Komisijas vienreiz mēnesī noteikto norēķina valūtas maiņas kursu, kāds tas ir vienā no šiem:
  - a) mēnesis, kurā izdevumi radušies;
  - b) mēnesis, kurā izdevumi tika iesniegti pārbaudei saskaņā ar 32. panta 1. punktu;
  - c) mēnesis, kurā par izdevumiem tika paziņots galvenajam atbalsta saņēmējam.
2. Izvēlēto metodi nosaka programmā un izmanto visā programmas darbības laikā. Attiecībā uz tehnisko palīdzību un projektiem var izmantot atšķirīgas metodes.

2. NODAĻA

Pārskatu sniegšana un akceptēšana

68. pants

Pārskatu sniegšana

1. Programmas pārskatus sagatavo vadošā iestāde. Šie pārskati ir neatkarīgi un atsevišķi, un tajos uzskaita tikai tos darījumus, kas attiecas uz programmu. Tos sagatavo veidā, kas ļauj programmu analītiski uzraudzīt atbilstoši prioritātēm un tehniskās palīdzības.
2. Vadošā iestāde savā gada ziņojumā līdz 15. februārim sniedz Komisijai šādu finanšu informāciju:
  - a) iepriekšējā grāmatvedības gada pārskatus;
  - b) vadības deklarāciju, ko parakstījis vadošās iestādes pārstāvis, apstiprinot, ka:
    - i) šī informācija ir pareizi izklāstīta, pilnīga un precīza;
    - ii) izdevumi ir izmantoti paredzētajam mērķim;
    - iii) ieviestās kontroles sistēmas nodrošina vajadzīgās garantijas pamatā esošo darījumu likumībai un pareizībai;
  - c) vadošās iestādes veikto kontroļu gada kopsavilkumu, tostarp analīzi par sistēmās identificēto kļūdu un trūkumu raksturu un apjomu, kā arī veiktajiem vai plānotajiem korektīvajiem pasākumiem;
  - d) revīzijas atzinumu par gada pārskatiem;
  - e) revīzijas iestādes sagatavotu ziņojumu par gada pārskatiem, sniedzot veikto revīziju kopsavilkumu, tostarp analīzi par sistēmās identificēto kļūdu un trūkumu raksturu un apjomu – gan sistēmu, gan projektu līmenī –, kā arī veiktajiem vai plānotajiem korektīvajiem pasākumiem;
  - f) aplēsi izmaksām, kas radušās iepriekšējā gada periodā no 1. jūlija līdz 31. decembrim;
  - g) to projektu sarakstu, kas grāmatvedības gada laikā slēgti.
3. Panta 2. punkta a) apakšpunktā minētie pārskati iesniedzami katrai programmai un katras prioritātes un tehniskās palīdzības līmenī tajos iekļauj:
  - a) izdevumus, kas radušies un segti, un ieņēmumus, ko nopelnījusi un saņēmusi vadošā iestāde;
  - b) grāmatvedības gada laikā atteiktās un atgūtās summas, summas, kas atgūstamas līdz grāmatvedības gada beigām, un neatgūstamās summas.
4. Panta 2. punkta d) apakšpunktā minētajā revīzijas atzinumā konstatē, vai pārskati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu, vai attiecīgie darījumi ir likumīgi un pareizi un vai darbojas pienācīgi ieviestās kontroles sistēmas. Atzinumā arī norāda, vai revīzijas rezultātā radušās šaubas par apgalvojumiem, kas pausti 2. punkta b) apakšpunktā minētajā vadības deklarācijā.

69. pants

Pārskatu akceptēšana

1. Komisija pārbauda pārskatus un informē vadošo iestādi līdz tā gada 31. maijam, kas seko pēc grāmatvedības gada beigām, par to, vai tā akceptē, ka pārskati ir pilnīgi, pareizi un patiesi.
2. Pamatojoties uz attiecināmajiem izdevumiem, kas radušies un apstiprināti ar 68. panta 2. punkta d) apakšpunktā minēto revīzijas atzinumu, Komisija dzēš priekšfinansējumu.
3. Pārskatu akceptēšana neskar turpmākas finanšu korekcijas saskaņā ar 72. pantu.

70. pants

Dokumentu glabāšanas laika posms

1. Vadošā iestāde un atbalsta saņēmēji glabā visus ar programmu vai projektu saistītos dokumentus piecus gadus pēc atlikuma maksājuma saņemšanas programmas ietvaros. Tie glabā ziņojumus, apliecinātos dokumentus, kā arī pārskatus, grāmatvedības dokumentus un visus citus dokumentus, kas saistīti ar programmas un projektu finansēšanu (tostarp visus dokumentus, kas attiecas uz līgumslēgšanas tiesību piešķiršanu).
2. Neatkarīgi no 1. punkta dokumentus, kas saistīti ar revīzijām, pārsūdzībām, tiesvedību vai to atlīdzības prasību kārtošānu, kuras rodas programmas vai projekta īstenošanas gaitā, glabā līdz šādu revīziju, pārsūdzību vai tiesāšanās beigām vai atlīdzības prasību nokārtošanai.

3. NODAĻA

Finanšu korekcijas un līdzekļu atgūšana

1. iedaļa

Finanšu korekcijas

71. pants

Vadošās iestādes veiktās finanšu korekcijas

1. Vadošā iestāde vispirms ir atbildīga par pārkāpumu novēršanu un izmeklēšanu, vajadzīgo finanšu korekciju veikšanu un līdzekļu atgūšanu. Ja pārkāpumi ir sistēmiski, vadošā iestāde izmeklēšanu attiecina uz visām darbībām, kas varētu būt skartas.

Vadošā iestāde veic vajadzīgās finanšu korekcijas saistībā ar atsevišķiem vai sistēmiskiem pārkāpumiem, kas atklāti projektos, tehniskajā palīdzībā vai programmā. Finanšu korekcijas veic, atceļot visu projektam vai tehniskajai palīdzībai piešķirto Savienības ieguldījumu vai tā daļu. Vadošā iestāde ņem vērā pārkāpumu veidu un smagumu un finansiālos zaudējumus un piemēro samērīgu finanšu korekciju. Vadošā iestāde iegrāmato finanšu korekcijas gada pārskatos par grāmatvedības gadu, kurā nolemts par atcelšanu.

2. Saskaņā ar 1. punktu atceltu Savienības ieguldījumu, ievērojot 3. punktu, attiecīgajā programmā var izmantot atkārtoti.
3. Ieguldījumu, kas atcelts saskaņā ar 1. punktu, nevar atkārtoti izmantot projektam, kuram piemērota finanšu korekcija, vai, ja finanšu korekcija piemērota par sistēmisku pārkāpumu, – ikvienam projektam, kuru skāris sistēmiskais pārkāpums.

72. pants

Komisijas veiktās finanšu korekcijas

1. Komisija veic finanšu korekcijas, atceļot visu Savienības ieguldījumu programmā vai tā daļu un atgūstot līdzekļus no vadošās iestādes, lai no Savienības finansējuma izslēgtu izdevumus, kas ir pretrunā piemērojamiem tiesību aktiem vai saistīti ar trūkumiem programmas pārvaldības un kontroles sistēmās, ko konstatējusi Komisija vai Eiropas Revīzijas palāta.
2. Piemērojamo tiesību aktu pārkāpuma dēļ finanšu korekciju veic tikai saistībā ar izdevumiem, par kuriem ir paziņots Komisijai, un tad, ja ir kāds no šādiem apstākļiem:
  - a) pārkāpums ir ietekmējis projekta vai tehniskās palīdzības līguma atlasi vai gadījumos, kad pārkāpuma iezīmju dēļ nav iespējams noteikt tā ietekmi, bet pastāv pamatots risks, ka pārkāpumam šāda ietekme ir bijusi;
  - b) pārkāpums ir ietekmējis tādu izdevumu summu, kas deklarēta programmā, vai gadījumos, kad pārkāpuma iezīmju dēļ nav iespējams skaitliski noteikt tā finansiālo ietekmi, bet pastāv pamatots risks, ka pārkāpumam šāda ietekme ir bijusi.

3. Komisija veic finanšu korekcijas tad, ja pēc nepieciešamo pārbaužu veikšanas tā izdara kādu no šiem secinājumiem:
  - a) programmas pārvaldības un kontroles sistēmā ir būtisks trūkums, kas apdraud programmā jau izmaksāto Savienības ieguldījumu;
  - b) vadošā iestāde nav izpildījusi 71. pantā noteiktos pienākumus, pirms saskaņā ar šo punktu sāka finanšu korekcijas procedūra;
  - c) gada vai galīgajā ziņojumā deklarētie izdevumi ir saistīti ar pārkāpumu, un pirms finanšu korekcijas procedūras sākšanas saskaņā ar šo punktu vadošā iestāde tos nav koriģējusi.

Veicot finanšu korekcijas, Komisija pamatojas uz individuāliem identificēto pārkāpumu gadījumiem un ņem vērā, vai pārkāpums ir sistēmisks. Ja nav iespējams precīzi skaitliski noteikt kļūdaino izdevumu summu, Komisija piemēro vienotu likmi vai ekstrapolētu finanšu korekciju.

4. Lemjot par finanšu korekcijas summu saskaņā ar 3. punktu, Komisija ievēro proporcionalitātes principu, ņemot vērā pārkāpuma iezīmes un smagumu, kā arī attiecīgajā programmā konstatēto pārvaldības un kontroles sistēmu trūkumu apjomu un finanšu sekas.
5. Ja Komisija savu nostāju pamato ar ziņojumiem, ko iesnieguši revidenti, kas nav revidenti no Komisijas dienestiem, tad Komisija izdara pati savus secinājumus par finanšu sekām, iepriekš uzklusot vadošo iestādi un revidentus.
6. Programmas slēgšana neskar Komisijas tiesības vēlāk veikt finanšu korekcijas pret vadošo iestādi.
7. Kritēriji piemērojamās finanšu korekcijas līmeņa noteikšanai un kritēriji vienotas likmes vai ekstrapolētas finanšu korekcijas piemērošanai ir tie, kas pieņemti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013 ⁽¹⁾, jo īpaši 144. pantā ietvertie, kā arī tie, kas paredzēti Komisijas 2013. gada 19. decembra lēmumā ⁽²⁾.

73. pants

Procedūra

1. Pirms lēmuma pieņemšanas par finanšu korekciju Komisija informē vadošo iestādi par savas pārbaudes pagaidu secinājumiem un pieprasa, lai vadošā iestāde divu mēnešu laikā iesniedz piezīmes.
2. Ja Komisija ierosina finanšu korekciju, pamatojoties uz ekstrapolāciju vai vienotu likmi, vadošajai iestādei ar attiecīgo dokumentu pārbaudi dod iespēju pierādīt, ka pārkāpuma faktiskais apjoms ir mazāks, nekā to novērtējusi Komisija. Vienojoties ar Komisiju, vadošā iestāde var ierobežot minēto pārbaudi, attiecinot to tikai uz attiecīgo dokumentu atbilstīgu daļu vai izlasi. Minētajai pārbaudei paredzētais laiks nav ilgāks par diviem mēnešiem pēc 1. punktā minētā divu mēnešu laikposma, izņemot gadījumus, kad tam ir pienācīgs pamatojums.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas 2013. gada 19. decembra Lēmums, ar ko izstrādā un apstiprina pamatnostādnes par tādu finanšu korekciju noteikšanu, kuras publiskā iepirkuma noteikumu neievērošanas gadījumā Komisija veic attiecībā uz izdevumiem, ko finansē Savienība saskaņā ar dalīto pārvaldību (C(2013) 9527).

3. Komisija ņem vērā jebkurus pierādījumus, ko vadošā iestāde iesniegusi 1. un 2. punktā noteiktajā termiņā.
4. Ja vadošā iestāde nepiekrīt Komisijas pagaidu secinājumiem, Komisija uzaicina vadošo iestādi uz uzklauššanu, lai nodrošinātu, ka Komisijas secinājumiem par finanšu korekcijas veikšanu ir pieejama visa vajadzīgā informācija un apsvērumi.
5. Ja vadošā iestāde piekrīt Komisijas pagaidu secinājumiem, tad vadošā iestāde, neskarot 6. punktu, attiecīgajā programmā var atkārtoti izmantot atcelto ieguldījumu atbilstoši 71. panta 2. punktam.
6. Lai piemērotu finanšu korekcijas, sešu mēnešu laikā no uzklauššanas dienas vai no dienas, kad tiek saņemta papildinformācija gadījumā ja vadošā iestāde pēc uzklauššanas piekrīt iesniegt šādu papildinformāciju, Komisija pieņem lēmumu. Komisija ņem vērā visu procedūras gaitā iesniegto informāciju un apsvērumus. Ja uzklauššana nenotiek, sešu mēnešu laikposms sākas divus mēnešus pēc dienas, kurā saņemta Komisijas sūtītā vēstule ar uzaicinājumu uz uzklauššanu.
7. Ja Komisija vai Eiropas Revīzijas palāta konstatē pārkāpumus, kas apliecina būtiskus trūkumus pārvaldības un kontroles sistēmu efektīvā darbībā, izrietošajā finanšu korekcijā samazina Savienības atbalstu.

Pirmo daļu neattiecinā uz būtisku trūkumu pārvaldības un kontroles sistēmu efektīvā darbībā, kas, pirms to nav konstatējusi Komisija vai Eiropas Revīzijas palāta:

- a) ir konstatēts vadības deklarācijā, gada kontroles ziņojumā vai Komisijai saskaņā ar 68. panta noteikumiem iesniegtajā revīzijas atzinumā vai citos revīzijas ziņojumos, ko Komisijai iesniegusi revīzijas iestāde, un ir veikti atbilstīgi pasākumi; vai
- b) kam ir piemēroti vadošās iestādes veikti pienācīgi korektīvi pasākumi.

Izvērtējumu par būtiskiem trūkumiem pārvaldības un kontroles sistēmu efektīvā darbībā pamato ar tiesību aktiem, kas bija piemērojami laikā, kad tika iesniegtas attiecīgās vadības deklarācijas, gada kontroles ziņojumi un revīzijas atzinumi.

Lemjot par finanšu korekciju, Komisija:

- a) ievēro proporcionalitātes principu, ņemot vērā pārvaldības un kontroles sistēmu efektīvas darbības būtiskā trūkuma iezīmes un smagumu, un tā radītās finansiālās sekas Savienības budžetam;
- b) lai piemērotu vienotu likmi vai ekstrapolētu korekciju, izslēdz kļūdainos izdevumus, ko iepriekš ir konstatējusi vadošā iestāde un par kuriem ir veikta korekcija pārskatos, un izdevumus, par kuru likumību un pareizību notiek izvērtējums;
- c) ņem vērā vienotu likmi vai ekstrapolētas korekcijas, ko vadošā iestāde piemēro izdevumiem saistībā ar citiem būtiskiem pārkāpumiem, kurus vadošā iestāde konstatējusi, kad tika noteikts atlikušais risks attiecībā uz Savienības budžetu.

2. iedaļa

Atgūtie līdzekļi

74. pants

Finansiālās saistības un līdzekļu atgūšana

1. Vadošā iestāde atbild par nepamatoti izmaksāto līdzekļu atgūšanu.
2. Ja līdzekļu atgūšana ir saistīta ar vadošās iestādes tādu juridisko saistību pārkāpumu, kas izriet no šīs regulas un Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012, vadošā iestāde atbild par attiecīgo līdzekļu atlīdzināšanu Komisijai.

3. Ja līdzekļu atgūšana saistīta ar sistēmiskiem trūkumiem programmas pārvaldības un kontroles sistēmās, vadošā iestāde atbild par attiecīgo līdzekļu atlīdzināšanu Komisijai saskaņā ar programmā noteikto saistību sadalījumu iesaistīto valstu vidū.
4. Ja līdzekļu atgūšana saistīta ar prasību, kas celta pret atbalsta saņēmēju, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, un vadošā iestāde nespēj atgūt parādu, dalībvalsts, kurā atbalsta saņēmējs veic uzņēmējdarbību, atlīdzina summu vadošajai iestādei un atgūst to no atbalsta saņēmēja.
5. Ja līdzekļu atgūšana saistīta ar prasību, kas celta pret atbalsta saņēmēju, kurš veic uzņēmējdarbību pārrobežu sadarbības partnervalstī un vadošā iestāde nespēj atgūt parādu, pārrobežu sadarbības partnervalsts, kurā atbalsta saņēmējs darbojas, saistību līmenis ir nosakāms attiecīgajos finansēšanas nolīgumos, kas minēti 8. un 9. pantā.

75. pants

Līdzekļu atmaksāšana vadošajai iestādei

1. Vadošā iestāde atgūst no galvenā atbalsta saņēmēja nepamatoti izmaksātās summas kopā ar visiem procentiem par kavētiem maksājumiem. Attiecīgie atbalsta saņēmēji saskaņā ar partnerības līgumu, kas parakstīts starp viņiem, atmaksā galvenajam atbalsta saņēmējam nepamatoti izmaksātās summas. Ja galvenais atbalsta saņēmējs nevar sekmīgi atgūt līdzekļus no attiecīgā atbalsta saņēmēja, vadošā iestāde oficiāli pieprasa, lai attiecīgais atbalsta saņēmējs atmaksā līdzekļus galvenajam atbalsta saņēmējam. Ja attiecīgais atbalsta saņēmējs neatmaksā līdzekļus, vadošā iestāde saskaņā ar 74. panta 2. līdz 5. punktu pieprasa iesaistītajai dalībvalstij, kurā attiecīgais atbalsta saņēmējs veic uzņēmējdarbību, atlīdzināt nepamatoti izmaksātās summas.
2. Vadošā iestāde ar pienācīgu rūpību nodrošina līdzekļu atgūšanas rīkojumu atlīdzināšanu ar iesaistīto valstu atbalstu. Vadošā iestāde jo īpaši pārliecinās, ka parāds ir neapšaubāms, tā summa ir noteikta un tam ir pienācis atmaksas termiņš. Ja vadošā iestāde paredz atteikties no konstatētā parāda atgūšanas, tā nodrošina, ka šī atteikšanās ir likumīga un atbilst pareizas finanšu pārvaldības un proporcionalitātes principiem. Atteikšanās lēmums iepriekš iesniedzams apvienotajai uzraudzības komitejai apstiprinājuma saņemšanai.
3. Vadošā iestāde informē Komisiju par visām darbībām, kas veiktas nesamaksāto summu atgūšanai. Komisija jebkurā brīdī var pārņemt pienākumu atgūt summas tieši vai nu no atbalsta saņēmēja vai no attiecīgās iesaistītās valsts.
4. Dokumentos, kas nodoti iesaistītajai valstij vai Komisijai, iekļauj visus dokumentus, kas nepieciešami līdzekļu atgūšanai, kā arī pierādījumus par pasākumiem, ko vadošā iestāde veikusi, lai atgūtu nesamaksātās summas.
5. Līgumos, ko noslēgusi vadošā iestāde, ietver klauzulu, kas ļauj Komisijai vai iesaistītajai valstij, kurā atbalsta saņēmējs veic uzņēmējdarbību, atgūt visas vadošajai iestādei nesamaksātās summas, kuras tā nav varējusi atgūt.

76. pants

Līdzekļu atmaksāšana Komisijai

1. Visi līdzekļi, kas atmaksājami Komisijai, tiek atmaksāti pirms termiņa beigām, kurš norādīts līdzekļu atgūšanas rīkojumā. Termiņš ir 45 dienas no datuma, kad izdots paziņojums par veicamajām iemaksām.
2. Par kavētu atmaksu maksā kavējuma procentus no termiņa beigu dienas līdz faktiskā maksājuma dienai. Šādu procentu likme ir par trīspus procentu punktiem augstāka nekā likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro savām galvenajām refinansēšanas operācijām tā mēneša pirmajā darba dienā, kurā ir termiņa beigu diena. Atmaksājamās summas var tikt ieskaitītas pret jebkāda veida summām, kas izmaksājamas atbalsta saņēmējam vai iesaistītajai valstij. Tas neietekmē pušu tiesības vienoties par atmaksāšanu, veicot atsevišķas iemaksas.

IX SADAĻA

ZIŅOŠANA, UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

77. pants

Vadošās iestādes gada ziņojumi

1. Līdz 15. februārim vadošā iestāde iesniedz Komisijai apvienotās uzraudzības komitejas apstiprinātu gada ziņojumu. Gada ziņojumā iekļauj vienu tehnisko un vienu finansiālo daļu, kas attiecas uz iepriekšējo grāmatvedības gadu.
2. Tehniskajā daļā apraksta:
  - a) progresu, kas panākts programmas un tās prioritāšu īstenošanā;
  - b) detalizētu parakstīto līgumu sarakstu, kā arī atlasīto projektu sarakstu, attiecībā uz kuriem līgumi vēl nav parakstīti, tostarp rezerves sarakstus;
  - c) veiktās tehniskās palīdzības darbības;
  - d) pasākumus, kas veikti saistībā ar projektu pārraudzību un novērtēšanu, pasākumu rezultātus un rīcību konstatēto problēmu novēršanai;
  - e) īstenotās informācijas un saziņas darbības.
3. Finansiālo daļu sagatavo saskaņā ar 68. panta 2. punktu.
4. Turklāt gada ziņojumā iekļauj prognozētās darbības, kuru īstenošana plānota nākamajā grāmatvedības gadā. Tajā ietver:
  - a) atjauninātu revīzijas stratēģiju;
  - b) darba programmu, finanšu plānu un tehniskās palīdzības plānoto izmantošanu;
  - c) uzraudzības un novērtēšanas gada plānu saskaņā ar 78. panta 2. punktu;
  - d) informācijas un saziņas gada plānu saskaņā ar 79. panta 4. punktu;
5. Līdz 2024. gada 30. septembrim vadošā iestāde iesniedz Komisijai apvienotās uzraudzības komitejas apstiprinātu galīgo ziņojumu. Šajā galīgajā ziņojumā *mutatis mutandis* iekļauj informāciju, kas prasīta saskaņā ar 2. un 3. punktu, par pēdējo grāmatvedības gadu un par visu programmas darbības laiku.

78. pants

Uzraudzība un novērtēšana

1. Programmas uzraudzības un novērtēšanas mērķis ir uzlabot izstrādes un īstenošanas kvalitāti, kā arī novērtēt un uzlabot programmas konsekveni, lietderību, efektivitāti un ietekmi. Novērtēšanas un uzraudzības secinājumus ņem vērā programmu plānošanas un īstenošanas ciklā.
2. Programmā iekļauj indikatīvu uzraudzības un novērtēšanas plānu visam tās darbības laikam. Katrā programmā pēc tam izstrādā gada uzraudzības un novērtēšanas plānu, kas vadošajai iestādei jāīsteno saskaņā ar Komisijas vadlīnijām un novērtēšanas metodoloģiju. Gada plānu iesniedz Komisijai ne vēlāk kā 15. februārī.
3. Vadošā iestāde papildus ikdienas uzraudzībai īsteno uz rezultātiem vērstu programmas un projektu uzraudzību.
4. Komisijai ir tiesības piekļūt visiem uzraudzības un novērtēšanas ziņojumiem.

5. Komisija jebkurā brīdī var uzsākt programmas vai tās daļas novērtēšanu vai uzraudzību. Šo darbību iznākumu paziņo programmas apvienotajai uzraudzības komitejai un vadošajai iestādei, un tā rezultātā programmā var veikt pielāgojumus.

X SADAĻA

ATPAZĪSTAMĪBA

79. pants

Atpazīstamība

1. Pienākums nodrošināt, lai plašai sabiedrībai tiktu sniegta atbilstošā informācija, ir gan vadošajai iestādei, gan atbalsta saņēmējiem.
2. Vadošā iestāde un atbalsta saņēmēji nodrošina pienācīgu atpazīstamību Savienības ieguldījumam programmās un projektos, lai palielinātu sabiedrības izpratni par Savienības rīcību un radītu Savienības atbalsta saskaņotu tīlu visās iesaistītajās valstīs.
3. Vadošā iestāde nodrošina, ka tās atpazīstamības veicināšanas stratēģija un pasākumi, ko veic atbalsta saņēmēji, atbilst Komisijas vadlīnijām.
4. Programmā iekļauj saziņas stratēģiju visam tās darbības laikam un indikatīvu informācijas un saziņas plānu pirmajam gadam, tostarp atpazīstamības veicināšanas pasākumus. Katrā programmā pēc tam izstrādā gada informācijas un saziņas plānu, ko īsteno vadošā iestāde. Minēto plānu iesniedz Komisijai ne vēlāk kā 15. februārī.

TREŠĀ DAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI

I SADAĻA

NETIEŠĀ PĀRVALDĪBA AR STARPTAUTISKĀM ORGANIZĀCIJĀM

80. pants

Starptautiska organizācija kā vadošā iestāde

1. Iesaistītās valstis var ierosināt, ka programmu pārvalda starptautiska organizācija.
2. Par vadošo iestādi var izvirzīt tikai starptautiskās organizācijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 43. panta nozīmē.
3. Starptautiska organizācija atbilst Regulas (ES) Nr. 966/2012 60. panta prasībām.
4. Pirms Komisija pieņem programmu, tā iegūst pierādījumus, ka 3. punktā noteiktās prasības ir izpildītas.

81. pants

Noteikumi, ko piemēro programmām, kuras pārvalda starptautiska organizācija

1. Komisija un starptautiskā organizācija noslēdz vienošanos, kurā detalizēti norāda programmai piemērojamos noteikumus. Ja programmas ietvaros veic ieguldījumu finanšu instrumentā saskaņā ar 42. pantu, ievēro Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 140. pantā ietvertos nosacījumus un ziņošanas prasības.
2. Otrajā daļā ietvertos noteikumus piemēro programmām, ko pārvalda starptautiska organizācija, ja vien 1. punktā minētā vienošanās neparedz citus noteikumus.

II SADAĻA

NETIEŠA PĀRVALDĪBA AR PĀRROBEŽU SADARBĪBAS PARTNERVALSTI

82. pants

Pārrobežu sadarbības partnervalsts kā vadošā iestāde

1. Iesaistītās valstis var ierosināt, ka programmu pārvalda pārrobežu sadarbības partnervalsts.
2. To uzdevumu būtību, kas uzticēti pilnvarotajai pārrobežu sadarbības partnervalstij, nosaka vienošanās, ko paraksta Komisija un pārrobežu sadarbības partnervalsts saskaņā ar noteikumiem par netiešu pārvaldību, kuri ietverti Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012 un Deleģētajā regulā (ES) Nr. 1268/2012.
3. Panta 2. punktā minētā vienošanās iekļauj detalizētus noteikumus par programmai piemērojamiem noteikumiem. Jo īpaši tajā nosaka to, kuri no regulas otrās daļas noteikumiem ir piemērojami, ņemot vērā vadošajai iestādei uzticēto uzdevumu būtību un iesaistītās summas.

CETURTĀ DAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

83. pants

Pārejas noteikumi

Komisijas Regulu (EK) Nr. 951/2007 ⁽¹⁾ turpina piemērot attiecībā uz tiesību aktiem un saistībām, kas īsteno budžetu attiecībā uz gadiem pirms 2014. budžeta gada.

84. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2014. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 18. augustā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ Komisijas 2007. gada 9. augusta Regula (EK) Nr. 951/2007, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus pārrobežu sadarbības programmām, ko finansē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1638/2006, ar ko paredz vispārējos noteikumus Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta izveidošanai (OV L 210, 10.8.2007., 10. lpp.).

PIELIKUMS

Vadošās iestādes izraudzīšanas kritēriji

Visu izraudzīšanas procedūru balsta uz šādām iekšējās kontroles komponentēm.

1. Iekšējā kontroles vide

- i) Organizatoriskā struktūra, ietverot vadošās iestādes funkcijas un funkciju sadalījumu katrā struktūrā un starp visām struktūrām, kā aprakstīts otrās daļas IV sadaļas 2. nodaļā, nodrošinot, ka atbilstošos gadījumos tiek ievērots funkciju nošķiršanas princips.
- ii) Ja uzdevumi tiek deleģēti starpniekstruktūrām – sistēma, ar ko tiek nodrošināta to attiecīgās atbildības un pienākumu noteikšana, tām deleģēto uzdevumu veikšanas spēju pārbaude un ziņošanas procedūru esamība.
- iii) Ziņošanas un uzraudzības procedūras pārkāpumu novēršanai, atklāšanai un labošanai un nepamatoti izmaksāto summu atgūšanai.
- iv) Plāns, kā organizācijas dažādos līmeņos un dažādām funkcijām tiek piešķirti pienācīgi cilvēkresursi ar vajadzīgajām zināšanām.

2. Riska pārvaldība

Sistēma, ar ko, ievērojot proporcionalitātes principu, nodrošina, ka vismaz reizi gadā tiek veikti pienācīgi riska pārvaldības pasākumi, it īpaši tad, ja darbībā ir notikušas būtiskas izmaiņas.

3. Pārvaldības un kontroles darbības

- i) Projektu atlases procedūras, nodrošinot pārredzamības, vienlīdzīgas attieksmes, nediskriminēšanas, objektivitātes un godīgas konkurences principus. Lai ievērotu šos principus:
  - a) projektus atlasa un tiem atbalstu piešķir, pamatojoties uz iepriekš paziņotiem atlases un piešķiršanas kritērijiem, kas ir noteikti novērtējuma tabulā. Atlases kritērijus izmanto, lai novērtētu pieteicēju spēju izpildīt ierosināto darbības vai būvdarbu programmu. Atlases kritērijus izmanto, lai novērtētu projekta priekšlikuma kvalitāti attiecībā pret noteiktajiem mērķiem un prioritātēm;
  - b) dotācijām piemēro *ex ante* un *ex post* publicitātes noteikumus;
  - c) pieteicējus rakstveidā informē par novērtēšanas rezultātiem. Ja pieprasītā dotācija netiek piešķirta, vadošā iestāde sniedz pamatojumu tam, kāpēc pieteikums ir noraidīts, atsaucoties uz atlases un piešķiršanas kritērijiem, kuriem pieteicējs neatbilst;
  - d) novērš visus interešu konfliktus;
  - e) visiem pieteicējiem piemēro vienus un tos pašus noteikumus un nosacījumus.
- ii) Līguma pārvaldības procedūras.
- iii) Pārbaužu procedūras, tostarp administratīvo pārbaužu veikšanai par katru atbalsta saņēmēju iesniegtu maksājuma pieteikumu un par projektu pārbaudēm uz vietas.
- iv) Procedūras maksājumu apstrādei un autorizēšanai.
- v) Procedūras tādas sistēmas izveidei, kurā elektroniskā formātā vāc, reģistrē un glabā datus par katru projektu, un procedūras tam, lai nodrošinātu, ka IT sistēmu drošība atbilst starptautiski atzītiem standartiem.
- vi) Vadošās iestādes izveidotās procedūras, lai nodrošinātu, ka atbalsta saņēmēji uztur vai nu atsevišķu grāmatvedības sistēmu vai piemērotu grāmatvedības kodu visiem darījumiem, kas saistīti ar projektu.

- vii) Procedūras krāpšanas apkarošanas efektīvu un samērīgu pasākumu īstenošanai.
- viii) Procedūras, lai izstrādātu pārskatus un nodrošinātu to pilnīgumu, pareizību un patiesumu, un to, ka izdevumi atbilst piemērojamiem noteikumiem.
- ix) Procedūras, ar ko nodrošina pienācīgu revīzijas izsekojamību un arhivēšanas sistēmu.
- x) Procedūras, lai izstrādātu pārvaldības ticamības deklarāciju, ziņojumu par veiktajām kontrolēm un apzinātajiem trūkumiem un gada kopsavilkumu par galīgajām revīzijām un kontrolēm.
- xi) Ja uzdevumus deleģē starpniekstrukturai, izraudzīšanas kritērijos iekļaujama to procedūru novērtēšana, ar kurām nodrošina, ka vadošā iestāde pārbauda starpniekstruktūru spēju veikt uzdevumus un uzraudzīt, ka šie uzdevumi tiek pienācīgi izpildīti.

4. Informācija un saziņa

- i) Vadošā iestāde iegūst vai rada un izmanto attiecīgo informāciju, lai atbalstītu iekšējās kontroles pārējās komponentes.
- ii) Vadošā iestāde iekšēji izplata informāciju, tai skaitā iekšējās kontroles mērķus un atbildību, kas nepieciešama, lai atbalstītu iekšējās kontroles pārējās komponentes.
- iii) Vadošā iestāde sazinās ar ārējām personām par jautājumiem, kas ietekmē iekšējās kontroles pārējo komponentu darbību.

5. Uzraudzība

Dokumentētas procedūras, veiktās pārbaudes un novērtēšana, lai noteiktu, ka iekšējās kontroles komponentes pastāv un funkcionē.
